

Ikt. sz.: MGB/26-1/2015.

SZ-2/2015. sz. ülés
(SZ-4/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Mezőgazdasági bizottsága**
Szőlő- bor- pálinka albizottságának
2015. június 3-án, szerdán, 14 óra 9 perckor
a Képviselői Irodaház V. emelet 528. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása, a napirend elfogadása</i>	6
<i>A szőlő-, bor-, pálinkaágazat fejlesztési-pályázati lehetőségei</i>	6
<i>Tájékoztatók</i>	<i>7</i>
<i>Lipcsey György (Magyar Turizmus Zrt. Agrármarketing Vezérigazgatóság)</i>	<i>7</i>
<i>Dr. Fehér Lóránt András (Miniszterelnökség)</i>	<i>8</i>
<i>Gál Péter (Földművelésügyi Minisztérium)</i>	<i>11</i>
<i>Hozzászólások, kérdések, válaszok</i>	<i>12</i>
<i>Az EKÁER rendszer áttekintése a szőlő-bor ágazat szempontjai alapján</i>	15
<i>Elnöki bevezető</i>	<i>15</i>
<i>Tájékoztatók</i>	<i>17</i>
<i>Dr. Vadas Beatrix (Nemzetgazdasági Minisztérium)</i>	<i>17</i>
<i>Mihics Henrik (NAV Vám- és Pénzügyőrség)</i>	<i>18</i>
<i>Hozzászólások, kérdések, válaszok</i>	<i>24</i>
<i>Egyebek</i>	34
<i>Az ülés berekesztése</i>	41

Napirendi javaslat

1. A szőlő-bor-pálinka ágazat fejlesztési-pályázati lehetőségei
Előadók:
Miniszterelnökség Agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkársága képviselője
Földművelésügyi Minisztérium képviselője
Magyar Turizmus Zrt. Agrármarketing Vezérigazgatóság képviselője
2. Az EKÁER rendszer áttekintése a szőlő-bor ágazat szempontjai alapján
Előadók:
Nemzetgazdasági Minisztérium képviselője
NAV Vám- és Pénzügyőrség képviselője
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

Az albizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Font Sándor** (Fidesz), az albizottság elnöke

Helyettesítési megbízást adott

Horváth István (Fidesz) Font Sándornak (Fidesz)

Az albizottság titkársága részéről

Horváth Zoltánné főtanácsadó

Meghívottak

Hozzászólók

Gál Péter helyettes államtitkár (Földművelésügyi Minisztérium Eredetvédelemért Felelős Helyettes Államtitkárság)

Dr. Vadas Beatrix főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Dr. Fehér Lóránt András osztályvezető (Miniszterelnökség)

Lipcsey György vezérigazgató-helyettes (Magyar Turizmus Zrt. Agrármarketing Vezérigazgatóság)

Mihics Henrik pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség)

Moór Sándor főosztályvezető-helyettes (NAV Jövedéki Főosztály)

Mihályi László elnök (Pálinka Nemzeti Tanács)

Tornai Tamás elnök (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa)

Dr. Sümegi Zsombor szakmai igazgató (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa)

Barátossy Gábor igazgatóhelyettes (NÉBIH Borászati és Alkoholos Italok Igazgatósága)

Wille-Baumkauf Márta elnök (Vindependent)

Dr. Kiss István elnök (Magyar Szőlő- és Bortermelők Szövetsége)

Megjelentek

Dr. Balázs Éva Johanna adóigazgatási referens (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Bodnár Péter főtitkár (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa)
Horkay András, az Országos Borszakértő Bizottság elnöke
(Földművelésügyi Minisztérium)
Kókai-Kunné dr. Szabó Ágnes, az eredetvédelmi főosztály
vezetője (Földművelésügyi Minisztérium)
Nyers Ágnes titkársági referens (Földművelésügyi
Minisztérium)
Pécseliné Vrabcz Ágnes (NAV Jövedéki Főosztálya)
Viniczai Sándor (Magyar Mezőgazdaság, Borászati Füzetek)

(Az ülés kezdetének időpontja: 14 óra 9 perc)

Az ülés megnyitása, a napirend elfogadása

FONT SÁNDOR (Fidesz), az albizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Szeretettel köszöntöm a Szőlő- bor- pálinka albizottsági ülésre meghívott és a meghívást elfogadó kedves jelenlévőket! Köszöntöm az ez esetben a médiát képviselő MTI-t és természetesen Viniczay urat, a másik fő híradónkat – hogy így mondjam – és mindazokat, akik figyelemmel kísérik a munkánkat ezen a napon! Mind az utolsó pillanatig is, a mai nap délelőttjéig úgy volt, hogy a másik két bizottsági tagtársam jönni tud, viszont ezt sajnálatos módon lemondták, úgyhogy most egymagam képviselem a háromtagú bizottságot a parlamenti képviselők részéről, a sors így hozta. Ennek megfelelően Horváth István képviselőtársamat helyettesíteni is fogom, ez egy engedélyezett, szabályozott belső eljárás.

Ebben a furcsa helyzetben először magam fogom elfogadni az általam beterjesztett napirendi javaslatot (*Derültség.*), amit ezennel meg is teszek, és a kiküldött napirendtervezet – amely önök előtt ismert – szerint fogunk haladni, más napirendtervezetet nem terjeszték elő. Annyit szeretnék megjegyezni már most, hogy ha esetleg menet közben el szeretne valaki menni, tudja, hogy az egyebeknél két témát fogok felvetni: az egyik a kormány által benyújtott szőlő-, bortörvény, hogy erre majd figyeljünk oda, majd akkor részletezem ezt, a másik pedig az olasz importborról szóló aktuális helyzetjelentés, ezt én minden alkalommal szeretném az egyebekben egy picit stimulálni, hogy hol tartunk most, hiszen, azt hiszem, épp a második napirendi pont kapcsán olvastam az egyik előterjesztőtől, hogy hamarosan itt a szüret, három hónap jóformán, és ez valóban bekövetkezhet, bár még a jégverés sebeit nyaldossuk egyes területeken, nem is annyira a szüretre gondolunk. De így aktuális lesz újra az importbor kérdésköre.

A szőlő-, bor-, pálinkaágazat fejlesztési-pályázati lehetőségei

A napirendnek megfelelően először szeretnénk, ha a szőlő-, bor-, pálinkaágazat fejlesztési, pályázati lehetőségeit ismertetnék az érintett előadók. Három helyről kértünk előadót: a Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztési államtitkárságáról, a Földművelésügyi Minisztérium képviselőjét is megkértük, hogy aki erről a területről tájékoztatást tud adni, az ezt tegye meg, illetve a Magyar Turizmus Zrt.-t, azon belül is az Agrármarketing vezérigazgatóját, Lipcsey György urat kértük meg, hogy ezt tegye meg. Mivel Lipcsey úr jelezte, hogy neki 3 óra előtt pár perccel el kellene mennie, de helyettes kollégája végig itt lesz ígértük szerint – hol van a helyettes kolléga? (*Jelzésre:*) Igen, köszöntöm őt is. –, ezért engedjék meg, hogy Lipcsey György úrnak adjak először szót, hogy ő az ő területe kapcsán ismertesse a napirendi pont tartalmához kapcsolódó gondolatait, utána aztán a Miniszterelnökség és a Földművelésügyi Minisztérium egy-egy képviselője számolna be erről a napirendi pontról.

Akkor megadom a szót Lipcsey Györgynek.

Tájékoztatók

Lipcsey György (Magyar Turizmus Zrt. Agrármarketing Vezérigazgatóság)

LIPCSEY GYÖRGY vezérigazgató-helyettes (Magyar Turizmus Zrt. Agrármarketing Vezérigazgatóság): Köszönöm szépen. Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kicsit arrébb húzom a mikrofont, mert a vetítőnek útban van. A Magyar Turizmus Zrt. Agrármarketing vezérigazgató-helyetteseként a promóciós lehetőségekről szeretnék itt előadni. A Magyar Turizmus Zrt. Agrármarketing Vezérigazgatósága a 2014. évben is számos lehetőséget biztosított a promóciós tevékenységei között mind a külpiacon, mind a belpiacon az ágazat számára, most elsősorban az idei tervünk, munkatervünk mentén szeretném ismertetni azokat a külpiacon és belpiacon tevékenységeinket, amelyek az ágazatot promóciós szempontból segíthetik.

Elsősorban mindenképpen azt kell megjegyeznem, hogy az idei munkatervünkben is a belföldi fogyasztást ösztönző és kommunikációs kampányaink keretén belül megjelöltünk termékköröket, amelyekkel kiemelten foglalkozunk. Az elmúlt években nem feltétlenül jelent meg így külön a „pálinka” szó, de az idei munkatervünkben bor és pálinka termékköréről beszélünk, amelynek a promóciójával foglalkozunk. Az idei évben több újszerű elképzelést is megvalósítunk a marketingkommunikációs kampányaink során, mindenképpen szeretnénk egy ernyőkampány bevezetésével élni az idei évtől, ami azt jelenti, hogy nem egy-egy pontszerű eseményként valósulnak meg ezek a belföldi fogyasztásösztönző és termékkampányok, hanem folyamatosan ellátjuk ezt a promóciós tevékenységet. Itt mindenképpen fontos kiemelni, hogy a turisztikai területtel való szinergiák kiemelését is szem előtt tartjuk, és az idei évben az ágazatot érintően külföldi kiállításokon is megjelentünk természetesen, és még meg is jelenik a magyar bor és pálinka.

Az idei évben az első ilyen kiállítás a Pro Wine borpromóció megvalósítása, illetve a London Wine Fair borkiállítás volt, ami május 18-tól 20-áig volt Londonban, de azt el lehet mondani, hogy egy-két olyan, nem tematikus kiállításon is megjelennek az ágazat termékei, mint a SIAL nemzetközi kiállításai vagy az újvidéki nemzetközi vásár, de mindenképpen fontos kiemelni azt is, hogy a PLMA nevű, kereskedelmi márkák kiállításán is számos magyar termék megjelenik. Ami még az idei évben nagy, jelentős, az ágazatot érintő nemzetközi vásár, az az Anuga, mondhatni, a mostani legnagyobb élelmiszeripari kiállítás, ahol több tematikus pavilonban is megjelennek a magyar termékek, illetve a Pro Wine sanghaji kiállítása, illetve a Hongkong Wine borászati szakkiallítás is ott tudnak lenni a magyar termékek. Emellett – talán még egy picit újtásként – meg lehet említeni, hogy a Montreux-i karácsonyi vásáron is megjelennek majd magyar termékek, ezek egyfajta nagyközönségi promóciók.

Az idei hazai rendezvényeink közül mindenképpen meg kell említeni elsősorban az idei legnagyobb feladatunkat, az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítást és Vásárt, amely 2015. szeptember 23-ától 27-éig kerül megrendezésre a vásárvárosban. Erről nagyvonalakban annyit, hogy az idei kiállításon Magyarország földrajzi leképezése történik meg a vásárváros területén, tehát szemben az eddigi tematikus kiállítások egymás mellé állításával most az valósul meg, hogy Magyarország régióiból érkeznek a kiállítók. A Földművelésügyi Minisztérium januári sajtótájékoztatóján is

bejelentésre került, hogy az idei év a helyi termék éve, úgy gondolom, az ágazatnak számos terméke idesorolható. Alapvetően a helyi termékek megjelenítésére koncentrálunk. A két évvel ezelőtti vásár 400 ilyen kiállítóját meghaladva 600 helyitermék-kiállítót várunk az idei OMÉK kiállításra, és a múltkori 6-700 közötti kiállító után idén 8-900 közötti kiállítóval tervezünk, és az is nagy újdonság, hogy az idei OMÉK-on megjelenő helyi termék és nem csak a helyitermék-előállítók, de természetesen a mikro-, kis- és középvállalkozások is értékesíthetnek a vásárváros egész területén, tehát ez egy nagyon jó alkalom arra, hogy bemutassa a vidéki Magyarország agrárkincseit, az ágazat kincseit a kilátogató, főként budapesti közönségnek. Röviden ennyit szerettem volna a promóciós tevékenységünkről elmondani.

Mindenképpen fontos kiemelni még azt, hogy az idei év során még megnyílnak pályázati lehetőségek a Magyar Turizmus Zrt. Agrármarketing Vezérigazgatósága kezelésében, beláthatóan egy hónapon belül megnyílik ez a lehetőség. Itt a szokásoktól eltérően nemcsak rendezvényszervezésre lehet pályázni, hanem szemléletformáló kampányok végrehajtására is, és többek között – ami talán az ágazatban szereplőket érdekelheti – a Kamrapolc-programunkra is lehet pályázni, amely a turisztikai és az agrármarketing terület integrációjáról szól, arról, hogy a turisztikai szolgáltatásokhoz eljuttassuk, bejuttassuk a helyi termékeket, azokat az agrártermékeket, amelyeket egyébként is keresnek a főleg belföldi turisták. Az idei évben is megnyílik tehát pályázati lehetőség az agrárterületen, az ehhez tartozó rendelet a múlt hét péntekén jelent meg, hamarosan várható tehát a pályázati felhívások megjelenése.

Röviden ennyit szerettem volna felvezetésképpen elmondani, és a további részletek iránti kérdéseket nagy tisztelettel várom.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én változatlanul azt fogom javasolni, ami egy napirendi pontnál általában szokásos, hogy először meghallgatjuk az előadókat, utána térünk rá a kérdésekre, és hogyha esetleg nem önnel tartjuk meg a válasz lehetőségét, akkor helyettes kollégáját szólítjuk majd meg. Köszönöm szépen.

A Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkárságáról Fehér Lóránt András urat köszönhetem itt. Megadom a szót.

Dr. Fehér Lóránt András (Miniszterelnökség)

DR. FEHÉR LÓRÁNT ANDRÁS osztályvezető (Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkársága): Nagyon szépen köszönöm. Szép jó napot kívánok mindenkinek! Az államtitkár úr egyéb elfoglaltsága miatt lettem én most delegálva azzal a feladattal, hogy röviden adjak tájékoztatást arról, hogy a vidékfejlesztési program miként tudja segíteni a szőlő-bor termékpályának úgymond a boldogulását a következő időszakban.

Ahogy az elmúlt hétéves időszakban is, úgy az ezt követőben is számos intézkedés lesz a mezőgazdasági termelők részére, ezeknek nyilvánvalóan alapvetően három fő körét tudnám megkülönböztetni. Ennek az egyik olyan eleme, amely mindenképpen kifejezetten a borgazdálkodók számára kiírt pályázatok. Természetesen lesznek olyan intézkedések, amelyek érdemben nekik nem tudnak mondjuk támogatást nyújtani, gondolok különböző erdészeti vagy állattenyésztéses intézkedésekre, viszont van számos olyan egyéb intézkedés, amely nyilvánvalóan nem kifejezetten a szőlő- és bortermelőknek van kiírva, viszont ők is igen jelentős számban tudnak a

különböző pályázatokon részt venni, indulni, ezáltal nyilvánvalóan fejleszteni az ágazat állapotát.

Én most itt magamnak egy picit a leírtakhoz képest egy olyan rendszert építettem fel, hogy hogyan tudunk eljutni igazából magától a termelés megkezdésétől úgymond magáig a végéig mint a termékek valamilyen promóciója. Ebből a szempontból magát az ágazatot tudja segíteni az, hogy új szereplőket próbálunk beléptetni a gazdálkodásba, ennek keretében lesz majd lehetőség a fiatal mezőgazdasági termelők támogatására, akik értelemszerűen tudnak majd szőlőtermeléssel is foglalkozni. Emellett szintén érdemes megemlíteni, hogy a Leader-források lehetőséget biztosítanak majd mikrovállalkozások indítására, itt szintén lehetőség lesz arra, hogy aki a szőlő-bor vonalon képzelel el a jövőjét, az ennek keretében kapjon támogatást.

A következő kiemelő elem, hogy aki esetleg már végez szőlészeti, borászati tevékenységet, annak lehetősége van támogatást kapni arra, hogy ezen mezőgazdasági tevékenységet egy picit diverzifikálja, és nem mezőgazdasági tevékenységek végzésére helyezze úgymond a hangsúlyt, mint például a saját borturizmusban betöltött szerepének erősítésére. Nyilvánvalóan lehetséges, hogy ezt valaki már az előző időszakban megkezdte, neki szintén lehet majd támogatást kapnia arra, hogy ezt a nem mezőgazdasági tevékenység végzését úgymond továbbfejlessze a későbbiekben.

Szintén támogatást lehet kapni majd arra, hogy kis mezőgazdasági vállalkozások egy ötéves átalánytámogatást tudjanak igénybe venni különböző üzleti tervek készítésével, és nyilvánvalóan ez próbálná azt szolgálni, hogy különböző adminisztratív és egyéb terhektől jelentősen mentes formában kapjanak minden évben egy rendszeres támogatást, amellyel nyilvánvalóan nem óriási nagy volumenű gazdasági szereplőként, de be tudjanak lépni magára a szőlő-bor piacra. Emellett pedig a támogatások következő lépése, ami a szereplők erősítését próbálná megvalósítani, hogy a termelői csoportok támogatására az elkövetkező időszakban is úgymond lehetőség lesz, nyilvánvalóan itt is megjelenhetnek a szőlészeti, borászati termelők.

A harmadik körben beszélni kell olyan, a gazdálkodást támogató intézkedésekről, amelyek szintén nem kifejezetten a szőlő-, bortermelőknél van kiírva, azonban ők is rész tudnak benne venni, gondolva itt például az agrár-környezetgazdálkodási kifizetésekre vagy a mostantól attól elkülönülten meginduló ökológiai gazdálkodásra való áttérésre, illetve aki már áttért, annak az ökológiai gazdálkodás fenntartásának a támogatására. Mind a kettőnél lehetőség van arra, hogy a szőlőtermelők részt vegyenek benne.

Negyedik lépésként – szóba került már különböző jégkárok vagy fagykárok bekövetkezése – támogatásokat szeretnénk majd biztosítani különböző kockázatmegelőző intézkedésekre, nyilvánvalóan egyrészt a szőlőtermelők számára különböző tavaszi fagykárok vagy egyéb jégkárok kiküszöbölésére valamilyen műszaki berendezések beszerzése révén. Ezek mellett nyilvánvalóan a támogatások kapcsán kell megbeszélni nemcsak a kockázatok megelőzését, hanem a kockázatok csökkentését is: különböző biztosítási-díj-támogatásokat is szeretnénk a jövőben indítani. Elvben gyakorlatilag, úgy tudom, most már megvan egy működő rendszer, és ezt szeretnénk az EMVA-ból finanszírozni a következő hét éves időszakban. Emellett szintén kell beszélni arról, hogy a biztosítási-díj-támogatás mellett van, lesz lehetőség olyan támogatásra, ami egy ilyen jövedelemstabilizáló eszköz, azaz hogyha a mezőgazdasági termelőt 30 százalékos vagy annál

nagyobb valamilyen jövedelemkiesés éri, akkor egy pénzügyi alaphól meg tudja kapni a kiesésnek egyfajta kompenzációját.

Most akkor elérhetünk ahhoz a részhez, ami igazából az önök számára talán a legfontosabb. Egyrésztől szintén logikailag először magát a kertészet korszerűsítését szeretném megemlíteni, ahol lehetőség lesz ültetvények létesítésére, illetve esetleges kipusztult tőkék pótlására, ültetvények korszerűsítésére, fajtaváltásra, emellett – szintén továbbmenve akkor a szőlő és bor gondolon – pedig maguknak a borászati gépeknek is lesz támogatása. Itt mindenképpen fontos az, hogy elvben ennek már most is volt a Miniszterelnökség által kiírt támogatása, viszont itt mi csak azután tudjuk elkezdni magának a támogatásnak a kiírását és majd a biztosítását, miután ez az előző támogatási konstrukció véget ér, mert úgy valósul meg, hogy teljes mértékben elkülönüljön a kettő egymástól, és ne kerülhessen sor arra, hogy valamilyen kettős finanszírozás vagy valami egyéb ilyen árnyék vetüljön erre.

Itt mindenképpen fontos az, hogy a borászati gépeknél hogy alakul a támogatás mértéke. Alapvetően egy 50 százalékos tőkejuttatásról lenne szó, ez a közép-magyarországi régióban kicsit alacsonyabb, 40 százalékra tehető. Ugyanakkor mindenképpen fontos kiemelni, hogy a vidékfejlesztési programban szerepel egy olyan tematikus alprogram, hogy rövid ellátási láncok. Ennek a célja, hogy magukat a különböző élelmiszeripari termelőket minél közelebb hozzák a fogyasztókhoz, és aki ilyen együttműködés keretében kíván ilyen borászatigép-beszerzést megvalósítani, ott gyakorlatilag plusz 10 százalékos támogatási intenzitás lesz biztosítva. Itt szintén kiemelni azt, hogy a gépberuházásnál van egy másik pluszforrás igénybevételére szándékolt lehetőség, van lehetőség úgynevezett agrárinnovációs csoportok létrehozására. Ennek az a logikai alapja, hogy alapvetően vannak kutatóműhelyek, felsőoktatási intézmények, és vannak a szőlő- és borgazdálkodásban minden nap tevékenykedők; őket szeretnénk itt összehozni, hogy egy közös gondolkodás révén valamilyen elméleti megoldást találjanak meglévő problémákra, és az adott termelővel együtt ténylegesen megpróbálják azt a valóságban is kipróbálni, hogy az a megoldás egy valamilyen problémára ténylegesen megoldást tud-e nyújtani. Nyilvánvalóan ennek keretében is lesz lehetőség különböző gépek beszerzésére, és itt is biztosítva lesz ez a plusz 10 százalékos intenzitás.

A végén, hogyha most már elkészült a bor, akkor alapvetően mindenképpen az lenne még egy ilyen kifejezett célja maguknak a támogatásoknak, hogy támogatást nyújtsunk abban, hogy különböző termelők minőségi rendszerekben vegyenek részt, vagyis hogy minél inkább minőségi rendszerben részt vevő termékeket állítsanak elő, mert például preferáljuk mondjuk az oltalom alatt álló eredetmegjelölésű termékek előállítását. Itt nyilvánvalóan egyrésztől mindenképpen fontos az, hogy gyakorlatilag ide igazából az új termelők bevonása lenne a cél, illetve hogyha sikerül bevonni egy nagyobb csoportot, akkor az ő számukra ezzel párhuzamosan, illetve ezt követően lehetőség lesz arra, hogy ezen minőségi rendszernek, illetve magának a csoportnak az előremozdítására különböző promóciós tevékenységek kapjanak támogatást.

Emellett még – kicsit kitekintve talán – lesz lehetőség különböző bemutató üzemi programok indítására, ami szintén arra szolgál, hogy ha valamelyik szőlészeti vagy borászati termelőnek van egy valamilyen jól bevált gyakorlata, akkor azt be tudja mutatni a kollégáknak, a szakmatársaknak, és ebből adódóan nyilvánvalóan egy jó példát látva tudjon fejlődni az ágazat.

Röviden ennyit próbáltam volna meg elmondani, végiggondolva, hogy hogyan jutunk el magától a szőlőtől a borig a támogatások révén.

ELNÖK: Köszönöm szépen, és akkor most a FM-től a helyettes államtitkár urat vagy az általa megjelölt személyt kérem meg, hogy tartsa meg az előadását.

Gál Péter (Földművelésügyi Minisztérium)

GÁL PÉTER helyettes államtitkár (Földművelésügyi Minisztérium): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A Földművelésügyi Minisztérium, illetve a jogelődje, a Vidékfejlesztési Minisztérium 2013-ban indította el a Nemzeti Borkiválóság Programot, amelyhez 2014-ben a pálinkakiválóság-választás is csatlakozott, és mi ezen két program mentén dolgozunk. Illetve nagyon fontos még megemlíteni a borászok 12 pontját is, amely sorvezetőként szolgál számunkra a munkánk során.

Ami a borokat illeti – hogy a két szektorról egyenként és bővebben is adjak tájékoztatást –, itt május folyamán immár az ötödik borkiválóság könyvet tudtuk kiadni, amely véleményem szerint nagyban hozzájárul az ágazat közösségi marketingjéhez, illetve szoros együttműködésben megjelentek a borkiválóságaink csak az idén a düsseldorfi Pro Wine szakkonferencián, egyébként a HNT-vel és az AMC-vel együttműködésben, illetve a London Wine Fahren is.

Ami a konkrét fejlesztési programokat illeti, ki kell emelnem az EU által, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap által finanszírozott nemzeti támogatási programunkat, amelynek keretében a 2014. és '18. pénzügyi évek között összesen kicsit kevesebb mint 150 millió eurós támogatás érkezik Magyarországra, amelynek jelentős részét szőlő-szerkezetátalakításra költjük, illetve költöttük már el, hiszen ez a program több éve tart.

Ezen kívül ki kell emelnem a harmadik országok területén folytatott borpromócióhoz nyújtott támogatást, szintén EU-s támogatásról van szó. Jelenleg ennek a második meghirdetett körének az elbírálása zajlik, ezek egyébként rövidesen el lesznek bírálva. Ebben a körben mintegy 2,2 millió eurónyi forrást biztosítunk ebből a programból három éven keresztül EU-n kívüli országokban zajló borpromócióra.

Nyilvánvalóan meg kell említeni a vidékfejlesztési programot, amelyet a Miniszterelnökség képviselője ismertetett már az előbbieken, de a kettő együtt alkot egységes egészet.

Átmenetként a pálinkákra ki kell emelnem az OMÉK-ot, amely idén újra megrendezésre kerül és amelyen mind a boraink, mind pedig a pálinkáink méltóképpen lesznek bemutatva a terveink szerint. Értelemszerűen itt is együttműködünk az AMC-vel, illetve a Hegyközségek Nemzeti Tanácsával és a Pálinka Nemzeti Tanáccsal.

Áttérve a pálinkákra azt gondolom, hogy két dolgot kell kiemelnem: egyrészt egy rendezvényt, illetve egy kezdeményezést, másrészt pedig egy várható intézményi változást, illetve szándékot a részünkről. Egyrészt a napokban fog megkezdődni a pálinka országkóstoló és a pálinkaverseny kóstolási szakasza, amelynek június végén lesz az eredményhirdetése. Úgy vélem, hogy különösen a Pálinkakiválóság program nagyban hozzá tud járulni a pálinkaszektor közösségi marketingjéhez, hiszen itt a legjobb pálinkáinkról készül egy leíró kiadvány, amely egyébként ismerteti úgy általában a magyar

pálinkát is. A másik ilyen fejlemény, illetve terv a Pálinka Nemzeti Tanács köztestületté történő átalakítása, az erről szóló törvénymódosítást terveink szerint ősszel nyújtjuk be az Országgyűlésnek. Ennek értelmében a 2008 óta működő Pálinka Nemzeti Tanács jóval nagyobb jogosítványokat és jóval nagyobb felelősséget kapna, hiszen önálló jogi személyiségként tudná a tevékenységét a magyar pálinka érdekében folytatni, és én azt gondolom, hogy ezen a területen ennek az intézményi változásnak még nagyon fontos pozitív következményei lehetnek. Köszönöm szépen.

Hozzászólások, kérdések, válaszok

ELNÖK: Köszönöm szépen. Engedjék meg, hogy magam rögtön feltegyek néhány kérdést gondolatindítónak egyes előadókhöz, és utána átadom majd a lehetőséget az asztalnál ülőknek.

Lipcsey György vezérigazgató-helyettes úr említette, hogy milyen nemzetközi szinten jelentek, jelennek majd még meg terveik szerint a magyar gasztronómia, borászat tekintetében. Kérdezem, hogy itt milyen rend alapján történik meg a termékek válogatása, magyarul hogy mivel, melyik cégnek a termékeivel, ízlésvilágával jelenünk meg – vagy is hogy kérdezzem ezt.

LIPCSEY GYÖRGY vezérigazgató-helyettes (Magyar Turizmus Zrt. Agrármarketing Vezérigazgatóság): A külföldi kiállítások szervezése alapvetően a termék tanácsok, szakmai szervezetek felé... Egyrészt ezek természetesen a saját honlapon keresztül is meghirdetésre kerülnek, de a termék tanácsoknak, szakmai szervezeteknek küldjük meg a következő, illetve várható kiállítások listáját, és ezekre a termék tanácson keresztül várjuk a jelentkezőket. Természetesen vannak olyan jelentkezők, amelyek – mondhatni: – ilyen évtizedes gyakorlat alapján már tudják, hogy melyik az a kiállítás, amelyen ők szeretnének részt venni, és felénk ezt hol időben, hol nem annyira időben jelzik, de természetesen ez az út is kialakult az elmúlt évek alapján. Az ideai tevékenységünket, illetve a jövőbeni tevékenységünket mindenképpen az jellemzi, hogy próbáljuk azt a rendszert bevezetni, egy olyan rotációs rendszert, hogy minél több új, lehetséges kiállítónak lehetőséget adjunk, aki megfelelő árualappal rendelkezik ahhoz, hogy külföldön is promótálja a termékét, és ezt pontosan azért tesszük, mert a közösségi agrármarketing tevékenységünkön belül mindenképpen fontos megjegyezni, hogy a közösségi agrármarketing túlmutat a vállalati marketing tevékenységen. Tehát az ideai évtől, illetve a jövő évtől már mindenképpen folyamatosan hosszú távon alapvetően a magyar mezőgazdaság és élelmiszergazdaság termékeit, termékcsoportjait, illetve termelői csoportokat kívánunk elsősorban ilyen promóciós lehetőséghez juttatni. Tudom, hogy az elmúlt években ez nem feltétlenül mindig így volt.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

A második előadóhoz: jelezték, jeleztétek, hogy természeti károokra, vagy- és jégkárelhárításra lesz egy pályázati lehetőség, ha jól értettem. Itt meg szeretném kérdezni, mert eddig én gyümölcsösöknél láttam, hogy az újonnan telepített gyümölcsösök esetében volt már lehetőség jég-hálórendszer felfeszítésére, aminél a traverzek megépítése egy nagyon nagy fizikai szerkezetet igényel, ami láthatólag egy nagyon komoly költség. Azt szeretném megkérdezni, mert nem tudom, a pályázatnál itt mi a logika, hogy csak új

telepítésüeknél, vagy netán már meglévőknél is lehetséges-e, szőlőnél esetleg izgalmas lehet a jégkár elleni védekezés a már meglévőknél is.

DR. FEHÉR LÓRÁNT ANDRÁS osztályvezető (Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkársága): Alapvetően mindenképpen a jégkár, fólia beszerzése és telepítése az, ami támogatható. Alapvetően legjobb tudomásom szerint a termőre fordult ültetvények lesznek a támogatottak.

ELNÖK: Értem, tehát akkor már meglévők is, ez már akkor egyértelmű, és azon belül a termőre fordultak, tehát a harmadik év utáni, időskorú ültetvények.

DR. FEHÉR LÓRÁNT ANDRÁS osztályvezető (Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkársága): Igen.

ELNÖK: Jó, mert eddig mindig az volt, hogy az újonnan telepítettekhez volt esetleges lehetőség a jégkárrendszert kiépítése.

DR. FEHÉR LÓRÁNT ANDRÁS osztályvezető (Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkársága): Nyilvánvalóan attól is függ ez, hogy ha valamit logikusabb a lelegején beépíteni, akkor ennek a lehetőségét is javasoljuk majd a továbbiakban.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

A helyettes államtitkár úrtól, Gál Péter úrtól azt kérdezném, hogy a PNT-nél akkor egy elég komoly átalakulás lesz az eddigi működéshez képest jogi értelemben, illetve a megerősödését tekintve. Tudom, hogy felmerült, bár ezt nem láttam a költségvetés előterjesztésében, hogy önálló tételsoron is megjelenik-e a PNT-nek egy működési költségvetése, kérdezem, hogy van-e még ilyen terv a költségvetés most mélyen zajló vitaszakaszában a hátralévő időben.

GÁL PÉTER helyettes államtitkár (Földművelésügyi Minisztérium): Igen, mi szeretnénk, hogy ha egy köztestületet létrehozunk, amely képes arra a jogi szabályozás által, hogy önállóan valósítson meg projekteket, ahhoz a megfelelő pénzügyi háttérrel is biztosítsuk, ez a tervünk. Ebben számítunk a Nemzetgazdasági Minisztérium segítségére.

ELNÖK: Jó, akkor erre esetleg térjünk majd vissza a dolgos hétköznapi közepette is, mert most az a helyzet, hogy értem, hogy őszre kerül ez jogi értelemben is szabályozásra, a jövő évi költségvetés vitája azonban már zajlik jelenleg, és az néhány héten belül lezárásra fog kerülni. Úgyhogy a jövőbeni tervet, ami a PNT jogi státuszát rendezi, pénzügyileg viszont most tudjuk esetleg stabilizálni, amikor még nem abban a státuszban van, amit szeretnénk, ezért egy kicsit érdekes lesz a munka, de akkor erről még majd beszéljünk külön, hogy ezt hogyan tudjuk megoldani! Köszönöm szépen.

A magam részéről ezek a kérdések lettek volna, és akkor a jelenlévők részéről van-e kérdés, megjegyzés, javaslat az előadók felé? *(Jelzésre:)* Igen, Mihályi László, PNT.

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): Én Fehér úrtól kérdezném, hogy csak borászati gépek beszerzése lehet-e, vagy a pálinkások is kaphatnak-e ebből a pénzből.

DR. FEHÉR LÓRÁNT ANDRÁS osztályvezető (Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkársága): Az intézkedés címe az, hogy borászati gépek, úgyhogy úgy gondolom, hogy ez elsősorban rájuk lesz kihegyezve.

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): És várhatóan a pálinkásoknak valami hasonló kiírás nem készül?

DR. FEHÉR LÓRÁNT ANDRÁS osztályvezető (Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkársága): *(Hangosítás nélkül:)* Emlékeim szerint a pálinka a non-annex kategóriába tartozik, így alapvetően nem szántuk arra, hogy bevegjük e körbe.

ELNÖK: Tisztázzuk! A vidékfejlesztés és a mezőgazdaság körben nem, de a másik típusú, nyílt, vállalkozásoknak szóló, az NGM által vitt pályázatoknál nyilvánvalóan érintettek lehetnek.

DR. FEHÉR LÓRÁNT ANDRÁS osztályvezető (Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkársága): *(Hangosítás nélkül:)* Igen, tehát a GINOP-ban lehetséges az élelmiszeripari vállalkozások között.

ELNÖK: Van-e további kérdés, észrevétel? *(Senki nem jelentkezik.)* A borászati szervezetek képviselői mindent értenek, ugrásra készen állnak, jó, ennek örülök, hogyha ez így van. *(Derűlttség.)* Én azért forszírozom, hogy most kezdjük el ezeket megbeszélni, mert sokszor menet közben jönnek a jelzések, hogy ez így nem jó, miért nem gondoltatok arra is, mondják nekünk már képviselőknek, akkor mi próbálunk utánajárni, hogy miért nem gondoltunk arra is, akkor valaki egyértelműen elmondja, hogy azért, mert az nem lehet, ez az egyik verzió a válaszok közül, a másik meg az, hogy arra tényleg nem gondoltunk, és miért ne iktathatnánk be ezt a feltételrendszert vagy ezt a lehetőséget is. Ezért is gondoltam, hogy itt most már ugrásra készen állunk, ha jól érzékelem, a vidékfejlesztési pályázatok megnyitásánál, ha jól tudom, az utolsó egyeztetések zajlanak az Európai Unióval a különféle szakaszokban, tehát hamarosan a kiírás, megjelenés szakaszba kerülhetnek ezek a pályázatok, és ott már nehéz lesz javaslatot tenni vagy beavatkozni, bármennyire is jönnek majd még esetleg ötletek. Én ezért inspiráltam ezt, és ezért gondoltam, hogy a mai napon beszéljük meg ezt a kérdéskört.

DR. FEHÉR LÓRÁNT ANDRÁS osztályvezető (Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkársága): *(Hangosítás nélkül:)* Igen, a hír igaz, a vége felé jár már a program egyeztetése. A szándék az, és bízunk benne, hogy minél hamarabb rábólintanak odakinn. Nyilvánvalóan ezzel párhuzamosan mi elkészítjük a pályázati felhívásokat. Ahogy említettem, igen jelentős számú pályázat lesz, ami vagy közvetlenül vagy közvetve szolgálja az ágazat szereplőinek érdekét, ezek egy része már az idei évben meghirdetésre kerül, ugyanakkor a szándék az, hogy folyamatosan kerüljenek meghirdetésre ezek. Nyilvánvaló, hogy ha valakinek egyszerre negyven pályázatot kellene

írnia, az fizikailag elég nehéz lenne, tehát mindenképpen úgy próbáljuk meghirdetni, hogy az ügyféloldalról is kellő idő legyen a pályázati felhívások áttekintésére, az arra való felkészülésre és a benyújtásra.

ELNÖK: És ha jól értettem, a lehetséges pályázati felületek között a Leader is megemlítésre került. Ebben volt némi bizonytalanság a '14-es kormányalakítást követően, hogy hogyan is tovább a Leader-szervezetekkel. Szélsőséges vélemények alakultak ki pozitív értelemben meg negatív értelemben is. Ha jól figyeltem, akkor viszont az előző pénzügyi ciklushoz képest kisebb forrással gazdálkodnak a Leader-szervezetek. Ennek ellenére is lesznek olyan pályázatok – és most ezt kérdezem –, amelyek lokális szinten jelennek meg, tehát ne gondoljunk százmilliókra, nem is ez volt a szerepe a Leader-rendszernek, de esetlegesen kis-, középvállalkozóknak, magánvállalkozóknak a nagyságrendjéhez képest néhány millió, tízmillió forintos fejlesztési pályázatok is megnyílhatnak. Jól értem?

DR. FEHÉR LÓRÁNT ANDRÁS osztályvezető (Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkársága): *(Hangosítás nélkül:)* Alapvetően igen, tehát mindenképpen lesz leaderes támogatás, de erre nyilvánvalóan el kell használni a források iksz százalékát, ami meg van határozva, hogy azt ténylegesen arra kell elkölteni. Nyilván hogyha ezzel Magyarország nem élne, akkor itt alapvetően a lehívható pénzekből veszteség érné, ami senkinek sem szándéka. Ebből a szempontból igen, lesznek leaderes pályázatok. *(Így érteni:)* Amit külön kiemeltem, az az új vállalkozások indítása, ami a vidéki foglalkoztatásban is lehetőséget takar.

ELNÖK: Jó, köszönöm szépen. Van további kérdés? *(Jelzésre:)* Van, Tornai Tamás elnök úr! *(Lipcsey György távozik.)*

TORNAI TAMÁS elnök (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Köszönöm szépen, elnök úr. Azt szeretném tisztelettel megkérdezni az osztályvezető úrtól, hogy a Miniszterelnökség esetleg követhetné azt a szerintünk jó gyakorlatot, amelyet az FM-től már megszoktunk, tehát hogy a pályázatok kiírása előtt azt a szakmai szervezetekkel megbeszéljük. Köszönöm.

DR. FEHÉR LÓRÁNT ANDRÁS osztályvezető (Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkársága): Köszönöm szépen a felvetést, továbbítom, és bízom benne, hogy akkor ennek megfelelően fog történni.

ELNÖK: Jó, köszönöm. Ha nincs további kérdés, észrevétel *(Senki nem jelentkezik.)* az első napirendi ponthoz, akkor köszönöm szépen az előadóknak, előterjesztőknek a tájékoztatást, és ez első napirendi pontot lezárom.

Az EKÁER rendszer áttekintése a szőlő-bor ágazat szempontjai alapján

Elnöki bevezető

A második napirendi pont az EKÁER rendszer áttekintése a szőlő-bor ágazat szempontjából. Közismert, hogy eltökélt szándék a feketekereskedelem visszaszorítása, ezt illetően több ponton került sor kormányzati intézkedésre,

amelyek együttes hatása fejtheti ki azt a szándékot, hogy a feketekereskedelmet, az áfacsalást, a számla nélküli forgalmat minél kisebb szintre csökkentsük le, védve ezzel a jogszabályt követő vállalkozásokat. Ennek az egyik eleme volt az EKÁER rendszer bevezetése, amely eléggé komoly vitát váltott ki az érintettek környezetében. A '14. év végétől, '15. elejétől vált egyértelművé, hogy ez a rendszer meg fog indulni. Ha jól emlékszem, az első két hónapban türelmi időt engedélyezett a kormány, közben több ponton módosult maga az előterjesztés is, főleg szakmai szervezetek visszajelzései alapján, hiszen az általános elvvel nagyon sokan egyetértettek – a feketegazdaság visszaszorítására utalok itt mint általános elvre –, ugyanakkor amikor magukat is érintettnek találták, akkor már nem annyira értettek vele egyet. És valóban volt olyan helyzet is, amelyben az egységesített elv olyan mikrokörnyezetre is hatott, amelyről – hogy is fejezzem ki? – túl nagy csalást nem tudunk feltételezni, mert épp az a mikrogazdálkodási környezete ezt szinte lehetetlenné is teszi, de a rendszer általános érvényű volt. Ezt folyamatos konzultáción és visszacsatolásokon keresztül a kormányzathoz mi magunk is és a szakmai szervezetek is eljuttatták, és ezek alapján stabilizálódott egy rendszer, amely most a tanulmányidőszakában van még, változatlanul ezt merem állítani, és vannak olyan szereplői a gazdaságnak – ilyen a szőlő-bor ágazat, különösen a szőlő –, amely még nem találkozott ezzel a rendszerrel, mert nem volt még szüret azóta, mióta a rendszer bevezetésre került, de így lesznek majd a gyümölcsstermelők is.

Ez volt az az indíttatás, különösen az MSZBSZ egyik figyelemfelhívó levele, amelynek kapcsán úgy gondoltam, hogy akkor ezt tényleg beszéljük át, mert időnként sajnos olyan rémhíreket is terjesztenek egymás között a gazdálkodók, fuvarozók és az érintett szervek és személyek, amelyek már nem is igazak többek között az eddigi változások következtében; vagy már eleve nem voltak igazak, vagy pedig a változás következtében azt a gépjárműtípust mondjuk eleve nem kötelező az EKÁER rendszerben regisztrálni, vagy netán azzal a termékfajttával, és hadd ne soroljam! Itt főleg a mezőgazdasági környezet kezdett el idegeskedni azon, hogy a terménybeszállítás hogy is történik, ha saját földről saját járművel a tároló helyiségbe viszi, ha a saját földről megbízott járművel a saját feldolgozójába viszi, és akkor többféle variáció is van, hogy nem a saját feldolgozójába viszi, nem adja el, csak feldolgoztatja, de visszaszállíttatja, és hadd ne soroljam még a variációkat!

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara kapott még feladatot házon belül, hogy ezt egyeztesse le az NGM és a NAV illetékes szerveivel, többé-kevésbé mondhatnánk azt, hogy ezek a tárgyalások eredményre vezettek, bár én tudok olyan tárgyalásról is, ahol a NAK, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által feltett kérdésre az NGM és a NAV illetékesei elkezdtek egymással vitatkozni. Ezt csak azért mondom, hogy éreztessen a helyzet bonyolultságát, mert speciális, nagyon speciális helyzetek derültek ki menet közben, különösen az agrárszektor részéről.

Ezért gondoltam, hogy azt az indítványt, amelyet az MSZBSZ részéről kaptunk, érdemes most akkor újra megbeszélni, és egyértelműen tájékoztatni az érintetteket, hogy mire számítsanak, mi az, ami rémhír és nem igaz, vagy amiben a szabályozás azóta megváltozott, mi az, ami így van most, és netán így is marad, úgy készüljenek, és mi az, ami így van most, de lehet, hogy el kell gondolkodnunk azon, hogy van-e értelme annak, hogy így maradjon, és mi legyen a szüreti időszakra vonatkoztatva. Ezekkel a felfezető gondolatokkal

először a Nemzetgazdasági Minisztérium képviselőjének szeretném megadni a szót egy rövid ismertetésre, hogy a rendszer hogyan működik, a mezőgazdaságra, az érintettekre, a szereplőkre hogyan hat, és ezen belül a szőlőre, amely már kapott azért kis mentességeket, és ha jól tudom, a bor és a jövedéki termékek eleve kiestek a jelentési kötelezettség alól, de átadom a szót Vadas Beatrix doktor asszonynak.

Tájékoztatók

Dr. Vadas Beatrix (Nemzetgazdasági Minisztérium)

DR. VADAS BEATRIX főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nagyon szépen köszönöm a szót. Engedjék meg, hogy mint a szabályozásért felelős tárca képviselője a szabályozási oldalról mondjak el néhány dolgot! Az EKÁER-ben jelenleg alapvetően rendeleti szintű szabályozás érvényesül, alapvetően két rendelet szabályozza ezt a területet: az EKÁER működéséről szóló 5/2015-ös, illetve az 51/2014-es rendelet, amely a kockázatos termékek körét határozza meg.

Ahogy az elnök úr is említette, van egy bizonyos érzékeny termékkör, a jövedéki adótörvény hatálya alá tartozó alkoholdermékek, illetve a bor, amely eleve nem tartozik az EKÁER hatálya alá, ezt a mentességi kört az EKÁER működéséről szóló 5/2015-ös rendelet szabályozza.

Való igaz, hogy a szüret közeledtével egyre érzékenyebb az a kérdés, hogy mi a helyzet a szőlővel. A szőlő jelenleg a hatályos, a kockázatos termékekről szóló rendelet szerint kockázatos terméknek minősül, ami annyiból jelent súlyosabb helyzetet, mint ha simán csak az EKÁER hatálya alá tartozna, hogy biztosítékadási kötelezettséggel jár, ami nyilvánvalóan a szüreti időszakban, tekintettel a szüretelt szőlő mennyiségére kiemelt nehézséget jelenthet az érintetteknek.

A Földművelésügyi Minisztérium, illetve szakmai szervezetek is fordultak az NGM-hez javaslattal a szőlő EKÁER-be tartozása tárgyában, hivatkozással arra, hogy a szőlőre, illetve a borászati termékekre vonatkozó bizonylatolási, nyilvántartási, elszámolási rend, illetve a származási bizonyítványokra vonatkozó rendelkezések végül is egy olyan szabályozott és követhető utat jelentenek ezeknél a termékeknél, amelyek biztosítják azt, ami az EKÁER kiváltására gyakorlatilag alkalmas, úgyhogy ezt a termékkört is lehetne mentesíteni.

Ahogy említettem, rendeleti szintű szabályozás érvényesül, úgyhogy ahhoz, hogy ebben bármi változás történjen, ahhoz rendeletmódosításnak kellene bekövetkeznie. A módosításnál nyilván mindent figyelembe kell venni, egyrészt az EKÁER hatékonyságát, azt, hogy minél szélesebb körű az érintett termékkör, és minél teljesebb körű a beérkezett adat, annál hatékonyabban tud az EKÁER működni, és hogy mit mentesítünk, annak nyilvánvalóan indokoltnak kell lennie, és valóban csak azokat, amelyek más módon biztosítottak akár a termékkövetés, akár más szempontjából.

A Nemzetgazdasági Minisztériumban jelenleg előkészítés alatt áll a kockázatos termékekről szóló rendelet módosítása, amely a szőlőt kivenné a kockázatos termékkörből, illetve a szőlődugványt és -oltványt is, azaz erre a termékkörre, bár az EKÁER hatálya alatt maradna, már a biztosítékadási kötelezettség nem terjedne ki. A Földművelésügyi Minisztérium látta ezt a tervezetet, egyetértett vele, hozzáteszem, hogy ez még tervezeti formában van,

tehát még miniszteri aláírást nem nyert, de ez a szabályozási elképzelés a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről.

A gyakorlati oldalról megközelítve ezt, meg azt, hogy milyen rémhírek terjednek, szeretném átadni a szót Mihics Henrik pénzügyőr százados úrnak, aki az EKÁER működését, gyakorlatát részletesebben be tudja mutatni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót.

Mihics Henrik (NAV Vám- és Pénzügyőrség)

MIHICS HENRIK pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség): Köszönöm szépen. Egy kis technikai segítséget kérnék, ugyanis egy előadással is készültem. Amíg előkészül a technika, addig elmondanám, hogy Mihics Henrik vagyok, a NAV részéről, az elemzési főosztályról érkeztem. *(Előadását a továbbiakban vetítés kíséri.)*

Az EKÁER-rel kapcsolatban, ahogy azt itt már elhangzott, nagyon sok felvetés érkezett...

ELNÖK: Lehet, hogy egy kicsit közelebb kellene ülni a géphez *(Megtörténik.)*, és ott kattogtatni... Elnézést, én sem értek ennek a technikai részéhez.

MIHICS HENRIK pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség): Először röviden arról szólnék, hogy az EKÁER miért is jött létre, mi volt ennek az egésznek a célja. Az egyik probléma az volt, hogy bizonyos fuvarozások esetében azt tapasztalták ellenőrzési oldalról, ebből a szempontból megvilágítva a kérdést, hogy a fuvarokmányoknál gyakran előfordult, hogy azok a fuvarokmányok, amelyek kiállításra kerültek, nem voltak valós adattartalmúak, ezekben a fuvarokmányokban gyakran utólagos módosítást is tapasztalt a hatóság, nem volt ritka eset az sem, hogy megállították a járművet, és az így bemutatott fuvarokmányokon néha még akár címkézve is volt, hogy ha megállít a hatóság, ezt mutasd be, ha nem, akkor a másikat. Ez volt az egyik alappillére. A másik, hogy gyakorlatilag értékesítési láncolatok kerültek felépítésre, ezek az értékesítési láncolatok gyakran nemcsak a kereskedelmi folyamatok zökkenőmentes mivoltát szolgálták, hanem bizonyos cégeket megpróbáltak ezzel álcázni, elrejteni, hiszen a hatóság csak hosszas visszakövetés után tudja megállapítani a láncolat elején azt a szereplőt, amely az adófizetési kötelezettségét nem teljesíti. Probléma volt ebben a rendszerben, hogy a pénz, a számla útja, illetve az áru elvált egymástól, tehát ezt valahogyan abból a szempontból kellett volna megfogni, hogy az áru egy valós termék, tehát az valahová kerül, a szállítása megtörténik, az a közúton mozog.

Most egy rövid, sematikus ábra látható arról, hogy hogyan is néz ki ennek az egész szabályozásnak a mivolta. Látható, hogy van egy előzetes bejelentés, amelyet a fuvarozók, illetve a kötelezettek teljesítenek, ezt összevetik bizonyos társrendszerei adatokkal, Hu-Go adatokkal, amelyek alatt az útdíj-kamerarendszer adataira kell gondolni, tehát ha egy jármű valahol a közúton mozog, akkor az valahogyan egy kameránál megjelenik, látható, eltárolja a rendszer annak a forgalmi rendszámát – ez később még lényeges lesz. A bejelentett adatoknak lehet módosítása is, hiszen ha már van egy bejelentés, akkor azt valamilyen szinten lehet módosítani. És van egy fuvarozásmegérkezés bejelentése, egy előzetes bejelentésnek a megvalósulása,

tehát hogy az a szállítás valóban megvalósult-e, azt majdan le kell zárni. Két jogintézmény foglalja keretbe: az egyik a kockázati biztosíték, ahogy itt már elhangzott, a szőlő esetében is felmerül ez, a másik pedig a hatósági zárnak az intézménye, ami a járműkövetést szolgálja.

Nagyon röviden összefoglalom, hogy milyen tevékenységeket kell ebben az EKÁER rendszerben bejelenteni. Az első a Közösségen belüli termékbeszerzés és az ehhez kapcsolódó egyéb célú beszállítás, Közösségen belüli értékesítés és egyéb célú kiszállítás, tehát ennek a párja a Közösség más tagállamába, valamint az első belföldi adóköteles értékesítés, itt az lényeges, hogy nem a végfelhasználó részére történik, és itt az egyéb cél nincs nevesítve, tehát a jogalkotó ezt kivette, belföldön csak az értékesítési folyamat az, ami bejelentésköteles. És a már említett biztosítéki rendszerénél még megemlíteném a nyilatkozattételi kötelezettséget is, ami bővült idéntől: nemcsak a fuvarozót lehet nyilatkoztatni egy fuvarozásról, hanem a fuvarozásban érintett, általános forgalmi adó alanyát is, tehát például a címzettjét, a feladóját vagy éppen mondjuk az áru átvevőjét, ezt külön nevesíti is a jogszabály az adózás rendjéről szóló törvény a 88 § (6a) bekezdésében.

Látható, illetve elhangzott már az is, hogy bizonyos korlátozások kerültek azért be a jogalkotó szempontjából, hogy mit kell bejelenteni. Volt egy korábbi szabályozás 2015. március 1-jéig, amely egy kicsit szűkebben fogta meg, határozta meg az élelmiszerek esetében a bejelentésköteles mennyiséget, illetve értéket, ez felemelésre került, és gyakorlatilag 500 kilogramm és 1 millió forint az a határ, amelyet a kockázatos termékek esetében be kell jelenteni – ez egy és/vagy kapcsolóval van összekövetve, azért, mert ha mind a kettőt meghaladja, akkor is bejelentésköteles, ha valamelyiket a kettő közül, vagy-vagy, akkor szintén bejelentési kötelezettség keletkezik. Kockázatos termék lévén a szőlőre az 500 kilogrammos, 1 millió forintos határ vonatkozik, és látható, hogy függetlenül attól, hogy ezt útdíjköteles járművel szállítják, vagy nem útdíjkötelessel, ugyanúgy bejelentés terheli. A nem kockázatos termékeknél pedig a 2,5 tonna és az 5 millió forint ez a határ, amely rögzítésre kerül.

A következő ábrán az egy feladótól egy címzett részére szállított termékegységről van szó, ez is nagyon lényeges, mert gyakran felmerül, hogy mire kell ezt az 500 kilót, illetve 1 millió forintot értelmezni, és az is lényeges, hogy ezt egy gépjárművel szállítják. Ez nem azt jelenti, hogy végig egy gépjárművel, hanem hogy adott pillanatban egy gépjárművön található meg a termékegység. Gyakori az a probléma is, hogy úgy értelmezik, hogy egy gépjárműnek kell az egész útvonalon végigmennie, de ez nem ezt jelenti.

Mik a bejelentendő adatok? A fő adatok a fuvarozás adatainál láthatóak: feladó, címzett, plusz van még a kockázatos terméknel egy jogszerű használó adata, ez az Unió területéről belföldre irányuló szállításoknál lényeges csak, tehát ha a belföld-belföld viszonylatot vesszük alapul, akkor a feladó és a címzett adata az, aminek a bejelentésben szerepelnie kell. Cím adatok: berakodás, kirakodás címe. Illetve a termékadatoknál amellet, hogy a termékeket vámtarifaszámra, bruttó tömegét meg kell adni, hogyha van esetleg fix ára, és meg kívánják adni, arra is van lehetőség, valamint meg kell adni a fuvarozás indokát, hogy az termékbeszerzés, termékértékesítés vagy pedig egyéb célból történt-e. Itt látható, hogy kockázatos termékeknél az értékadat is megadandó – szintén az szőlőnél még vissza fogok térni erre az előadásra, hogy miért is lényeges ez, ilyen problémákat vethet ez fel –, valamint a gépjármű forgalmi rendszáma, utalva vissza arra, hogy milyen

adatokkal vetik össze a bejelentés adatait, így követhető le az útdíjrendszerből a gépjármű mozgása, és így párosítható össze a bejelentéssel.

Nagyon sok jogszabályban vannak mentességek, és az EKÁER-ben is van mentesség: gépjárműhöz köthető, fuvarozott termékhez köthető és egyedi mentesség is létezik. A gépjárműhöz köthetőből amit talán érdemes megemlíteni az az, hogy ezek elég speciális körök, illetve elég speciális körbe tartozó gépjárművek, itt igazából ha nincs bejelentés a gépjárműhöz, az a kockázatelemző rendszerben nem elválasztható attól, mintha valaki nem tett volna eleget a bejelentési kötelezettségének. Tehát hogy jó vagy rossz, hogy nincs bejelentése a gépjárműnek, azt döntse el az, aki mondjuk mentes ez alól, hiszen attól, hogy egy gépjármű a közúton közlekedik, még lehet az, hogy nem teljesítették a bejelentést vagy mentes az alól.

A fuvarozott terméknel szintén ugyanez a probléma áll fenn. Ha mondjuk jövedéki terméket szállít a gépjármű, és nincs bejelentése, ugyanolyan kockázati szinten fog mozogni, mint ha egy olyan gépjárműmozgásról lenne szó, ami mondjuk mást, bejelentéskötelest szállítana, azonban mégsem tettek eleget a kötelezettségnek.

Az egyedi mentesség pedig egy nagyon speciális dolog, igen komoly feltételhez kötött, amikor ezt lehet kérelmezni, és csak belföldi útszakaszra, ott is 20 kilométeres szakaszon van lehetőség az egyedi mentesség kérelmezésére. Ezt is gyakran úgy értelmezik, hogy minden belföldi út 20 kilométeres útszakaszra lehet kérni, de ennek vannak feltételei, tehát az értékesítés nettó árbevételének el kell érnie az 50 milliárd forintot, saját termékből származó értékesítés árbevételének a 40 milliárd forintot, köztartozásmentesnek kell lennie, és gyakorlatilag emellett még nem szabad adószám-felfüggesztés hatálya alatt sem állnia, továbbá igazolni kell azt, hogy ezen a 20 kilométeres szakaszon az aránytalan terhet jelentene a bejelentés.

Itt el is érkeztünk a termékekhez köthető mentességhez, amelyből az első pont rögtön a jövedéki termékekről szól. Látható: alkoholtermék, sör, bor, pezsgő, köztes alkoholtermék és... *(Nem érteni.)* Úgy gondolom, hogy a bor és a szőlő tekintetében a bor már rögtön nevesítésre is kerül, tehát a bor mint a jövedéki kör egyik meghatározott... *(Nem érteni.)* nem bejelentésköteles az EKÁER-ben. Kicsit más kör a mentes termékek közül a vámfelügyelet alatt álló termékek, hiszen lehet akár az egy olyan áru is, amely nem mondjuk a Közösségből, hanem mondjuk harmadik országból érkezik, amely még vámfelügyelet alatt áll, nem bejelentésköteles az EKÁER-ben.

Szétbontva, hogy hogyan is néz ki a jogszabályban említett 51/2014-es, illetve az 5/2015-ös rendelet, amely a szabályozásról szól: vannak termékek, egyrészt kockázatos termékek, másrészt nem kockázatosak, és a kockázatosokon belül is van még kockázatos élelmiszer, valamint egyéb kockázatos termék. A kockázatos élelmiszerbe tartozik bele a szőlő, és itt a felsorolásból kiemeltém néhányat olyat, ami a mezőgazdasággal kapcsolatban szóba kerülhet, ezek a burgonya, a paradicsom, a vöröshagyma, tehát elég széles azon termékek köre, amely még itt felmerülhet. A 0801. vámtarifától a 0811. vámtarifáig van a szőlő is, többek között, illetve több gyümölcsféle is, ami bármely más terméknek lehet még alapanyaga. A kockázatos élelmiszerek közé tartozik a szőlő frissen vagy szárítva, emellett még bármi olyan alapanyag is lehet, ami felmerülhet mondjuk akár bármilyen jövedéki termék előállításánál is, gondolok például a cukornak a felhasználására, ezek szintén a kockázatos termékekhez tartoznak. Itt a bejelentés szintén egy picivel nehezebb, illetve biztosítékot is kell nyújtani. Nem kockázatos termék viszont

a gyümölcsle, illetve a gyümölcsle mellett említi a vámtarifa a szőlőmustot is, tehát ez még egy nagyon lényeges része.

Mi az, ami még bejelentésköteles lehet az EKÁER-ben? Nem sokat beszélnek róla a jövedéki termékeknél, már maga a kész jövedéki termék természetesen mentes alóla, de az előállításoknál azért nagyon sok olyan termék lehet, aminél felmerülhet az EKÁER-bejelentés, például a palackozás során az üvegek belföldi értékesítése, ha olyan helyről vásárolnak, mondjuk a Közösségből vásárolja meg az üres palackot, a csomagolásához címkét, kupakot, bármi egyebet, akkor szintén felmerülhet, ha közúton történik a szállítása, akár közösségi beszerzésről, akár első belföldi értékesítésről van szó.

A belföld-belföld viszonylatban egy érdekesebb probléma lehet, hogyha a címzett az, aki megrendeli ezeket, illetve megvásárolja ezeket, és ő is végzi a szállítást, ő is szervezi esetleg a szállítást, akkor őt a címzeti bejelentésre is kötelezi a jogalkotó, tehát ott még egy másik szempontból is, nemcsak feladói, hanem címzeti oldalról is lehet, illetve kell, szükséges bejelentést tenni.

Az előállításához használt anyagok, például itt van, hogy ha cefrét is értékesítenek közúton, előfordulhat, ott is van bejelentési kötelezettség; ugyan nem kockázatos termék, de attól függetlenül a már említett 2,5 tonna, 5 millió forintos értékhatár még szintén felmerülhet, ha ez ekkora mértéket, értéket képvisel. Illetve van még a szállításhoz használt egyéb szállítóeszközök, például a raklapoknak a bejelentése, vagy ne menjünk messzire, az előállításához használt berendezések, amelyek nagy értékű gépek, eszközök, ezeknek a szállítása szintén bejelentési kötelezettséggel érintett lehet, hiszen ha ezeket első alkalommal vásárolják meg belföldön, vagy a Közösségből szállítják be belföldre, akkor itt szintén EKÁER-bejelentési kötelezettség keletkezik.

Gyakran összekeverik a végfelhasználót a gazdasági szereplővel, aki felhasználja a tevékenysége keretében ezeket a berendezéseket. Ő nem minősül végfelhasználónak, a természetes személyek azok a végfelhasználók a saját szükségleteik kielégítését meg nem haladó mértékben, akik mentesek egyébként a bejelentés alól.

És akkor itt a bejelentési kötelezettségről, hogy kik kötelesek megtenni ezt. Említettem már, hogy a belföld-belföld viszonylatban, illetve az Unióból belföldre irányuló szállítások esetében, hogy az Unióból belföldre irányuló szállítások esetében a címzett teszi meg a bejelentést – az ábrán egy picit rossz helyen szerepel ez a belföld-belföldnél, hogy alapesetben a feladó az, aki a bejelentés megtételére kötelezett. A címzett annyiban lehet belföld-belföld esetében kötelezett, amikor a címzett szervezi a fuvarozást, illetve a fuvart, és nem kockázatos a termék, tehát a jelen esetben, a szőlőnél ez nem merülhet fel.

Kockázatos termék esetén kötelező az értékadat megadása is. Ez is egy probléma, hiszen amikor mondjuk a szőlőt leszüretelik, és beszállítják valahova, gyakran felmerült a kérdés, hogy ott még nem tudják megmondani annak az értékét. Nem az a cél, hogy a fuvarozásra kerülő termékek esetében a pontos és a számlázott értékadat szerepeljen az EKÁER-bejelentésben, egy reális és szembetűnően nem eltérő adatra van szükség, amelyet mondjuk egy közúti ellenőrzés során is igazolhatnak akár.

A jogalkotás szempontjából belekerült az a 10 százalékos határ, hogy 10 százalékos túréshatár mellett a tömeg- és az értékadat is valós adatnak minősül még. E felett viszont már egyedi mérlegelésre kerülhet az, hogy

mondjuk az a megadott érték, forintérték valós vagy nem valós, illetve a tömeg esetében szintén felmerül ez.

Ugyancsak említésre került a saját, tehát a termőföldről beszállított termékeknek a kérdése. Ha saját raktárba, saját bérelt raktárba, esetleg olyan helyre, amit bérelnék, olyan helyre kerül beszállításra, akkor szintén a saját termék belföldi mozgatása, az belföldről belföldre irányuló szállítást feltételez, akkor ott szintén nem merülhet fel bejelentési kötelezettség, hiszen belföld esetében nem értékesítésről van szó. Az egy másik problémakör, amikor már a címzett, illetve a kirakodás helye nem a saját raktár, nem a saját hely, hanem abból a célból szállítják azt oda, hogy azt megelőzően értékesítik, vagy azt követően értékesítik, hiszen a számlát kiállítani előtte is, utána is lehet, azt tehát nagyon könnyen a fuvarozás előtt vagy után is meg lehet tenni, tehát nem azzal esik egy időre, úgyszólván emiatt merülhet fel gyakran ez a kérdéskör. Itt mindig a szándék lenne a lényeg, hogy milyen célból kerül oda beszállításra, tehát ha valaki a termékét raktározni szeretné, akkor nincs bejelentési kötelezettsége, az saját raktározás, ha értékesítés céljából szállítja, akkor viszont felmerül a bejelentési kötelezettség.

Belföldi láncértékesítések. Ez is gyakran felmerül, hogy beszállítják a terméket egy adott raktárba, ott értékesítik tovább. Itt is elhelyezésre került a rendeletben már egy olyan szabály, hogy ha az első termékértékesítés nem is járt árumozgással, de azt követően már igen, és elfuvarozták a terméket, akkor ahhoz a lánchoz, ahhoz az értékesítéshez kell kapcsolni a bejelentést, ahol a termék elfuvarozásra került. Itt látható egy ilyen négyszereplős láncolat, ahol jelen pillanatban nem az első belföldi értékesítéshez, hanem a másodikhoz kapcsolódik a bejelentési kötelezettség.

Szintén egy speciális szabály a termelői csoportok, termelői szervezetek részére történő értékesítés, ugyancsak felmerülhet ez a kérdés a mezőgazdasági termékeknél is. Ha termelői csoport vagy termelői szervezet, integrátor szervezet részére értékesítik a terméket, akkor a termelő megvalósíthatja az első belföldi értékesítést, azonban nem ez lesz a bejelentésköteles, hanem majd amikor a termelői csoport, termelői szervezet értékesíti azt. Itt látható két különböző megoldás, amikor rögtön beszállítja a termelő a termelői szervezet részére, a második esetben pedig amikor egy az egyben a szállítás már a termelői csoport vevője részére történik, itt mindig a kék nyíl jelöli meg azt, hogy melyik az az értékesítés folyamata, ami bejelentésköteles.

Akkor egy kicsit arról szólnék, hogy milyen ellenőrzésre van még lehetőség az EKAER-rel összefüggésben. Közúti ellenőrzés, belföldi kirakodási címen végzett ellenőrzés szintén felmerülhet, illetve az utólagos ellenőrzések kérdése is egy lehetőség. Itt a bejelentett adatokat elévülési időn belül vizsgálhatja a hatóság, tehát erre is van lehetőség. Az árueredet vizsgálatára van lehetőség a kirakodás címen, vagy a tulajdonjogának tisztázása, illetve a mulasztások megállapítására is.

A most látható egy rövid folyamatára arról, hogy hogyan néz ki egy közúti ellenőrzés egészen a kiválasztástól addig, hogy mi is történhet a végén. Amikor megállítják a járművet, kiválasztották ellenőrzésre, megkérdezik, hogy van-e EKAER-száma, amennyiben van ilyen száma, akkor a gépjárművön lévő adatokat összevetik a bejelentett adatokkal, ha nincs, akkor kockázati szempontból meghatározzák azt, hogy szükség van-e további nyilatkozat megtételére, ez is a már említett 88. § (6) bekezdése alapján a fuvarozó vagy a fuvarozásban érintett címzettől várható. Ha ezt sem tudják beszerezni, vagy

esetleg külön kockázat merül fel, akkor pedig akár a jármű is hatósági zárat kaphat, és szükség szerint a kirakodás címén akár további adóellenőrzésre kerülhet sor, ezt már rögtön ott a helyszínen elrendelik, illetve ott megkezdődhet ennek az elrendelése.

Gyakori hiba, hiányosság szokott lenni az EKÁER-bejelentésben a rendszámadatok elírása, helytelen megadása, a súlyadat, illetve a címzett adatainak téves rögzítése, a gyakorlatból ezek említhetők meg leggyakoribbként. A bejelentéssel leginkább érintett termékek most az élelmiszertermékek, ömlesztett áruk, illetve aminek nagy az értéke, és egyedileg nem beazonosítható, tehát főként ezeket lehetne hatósági szempontból, illetve az adóztatás szempontjából kockázatosnak ítélni. Illetve ami még fontos, az az, hogy a hatósági zárat kapott járművek esetében ha valaki eltávolítja a zárat, akkor annak büntetőjogi következményei is lehetnek, tehát ezt is nagyon fontos figyelembe venni.

Az útdíj-kamerarendszerek adatait szintén felhasználják az ellenőrzésekben, ezt is említettem már a sematikus ábránál.

Amit még ezzel összefüggésben érdemes kiemelni, hogy a telephelyen nemcsak azt vizsgálják, hogy az EKÁER-bejelentésnek eleget tettek-e, hanem élelmiszerekhez kapcsolódóan egyéb bejelentési kötelezettségeket, hogy az első betárolási hely, vagy akár a foglalkoztatás bejelentése szabályszerű volt-e, kirakodás címén található-e még esetleg egyéb, igazolatlan eredetű áru, ezt szintén vizsgálat alá tudják vonni.

Még egy utolsó dia a tapasztalatokról. Amióta az EKÁER-ellenőrzések beindultak, közúton körülbelül 22 ezer, illetve ezt meghaladó számú ellenőrzés zajlott le. Ehhez kapcsolódóan az EKÁER-adatok alapján már több mint 9 ezer adóhatósági vizsgálat is indult, és az eredetvizsgálatok esetében a mulasztásokat elévülési időn belül lehet vizsgálni, tehát nagyon fontos, hogy nem csak a jelen időben vizsgálhatóak ezek a kötelezettségek. Nem arra szeretné a hatóság a hangsúlyt helyezni, hogy egy-egy elmulasztott bejelentésnek milyen szankciója legyen, hiszen 40 százalék a mulasztási bírság az elmulasztás vagy a hibás teljesítés esetén, hanem a gyakori vagy éppen azok az adózók, akik alapvetően nem is kívánnak eleget tenni ennek a kötelezettségnek.

Milyen hasznosítási lehetőségei lehetnek ezeknek az adatoknak? A hiányzó kereskedők megkeresésére egy-egy visszaélésben vagy éppen az általános forgalmi adót érintő visszaélések visszaszorítására lehet ezeket felhasználni.

A regisztrált adózók száma – a rendszerről néhány adat még -: 42 ezer adózó használja már a rendszert a bejelentés szempontjából, illetve regisztrált ebben a rendszerben. Naponta körülbelül 40 ezer darab bejelentés érkezik, ez 40 ezer darab kiadott EKÁER-számot jelent, az eddigi bejelentések száma pedig elérte már a 4,2 milliót, tehát ennyi bejelentést regisztráltak a rendszerben. A kockázati biztosíték mértékéről: letéti számlán elhelyezésre került 3,7 milliárd forint, garancia formájában majdnem 1 milliárd forintot említhetünk, és ebből a kockázati biztosítékból – ez köztartozás esetén elszámolható a hónap végét megelőző ötödik napon – 463 millió forintot már el is számolt az adóhatóság ezekben a vizsgálatokban.

Röviden ennyiben szerettem volna összefoglalni, elmondani az EKÁER eddigi működésével, illetve az ellenőrzési tapasztalatokkal kapcsolatban, és hal esz kérdés, akkor szívesen válaszolok. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megmondom őszintén, még magam sem láttam így összefoglalva a rendszert a működtető vagy az ellenőrző szerv részéről. Nem tudom, Kiss István elnök urat megszólíthatom-e, aki ennek a napirendi pontnak a kezdeményezője volt, vagy az inspirálója – inkább így mondanám – volt e napirendi pont létrejöttének, mert nekem is lenne egy-két megjegyzésem, kérdésem, de az elnök úrnak adok szót az MSZBSZ részéről.

Hozzászólások, kérdések, válaszok

DR. KISS ISTVÁN elnök (Magyar Szőlő- és Bortermelők Szövetsége): Köszönjük szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Nagyon szépen köszönjük, hogy ez a téma előkerült, mert azt gondolom, hogy a most elhangzottakat figyelembe véve – hogy mondjam? – nem igazán nyugodtunk meg a tekintetben, hogy milyen egyszerű lesz ezt végrehajtani, amennyiben minden így marad, rendeleti szintű szabályozásról lévén szó, mi bízunk abban, hogy esetlegesen módosítható lehet. Mi nem közigazgatási részben vagyunk egy civil szervezet, tehát azt tudom elmondani, amit a tagságunk gondol erről az egész rendszerről.

Többször elhangzott, és azt üdvözljük is, hogy az EKÁER rendszer rögtön két kedvezményt is adott a szőlő-bor ágazatnak, egyrészt az őstermelők mint áfakörbe nem tartozók mentesülnek ez alól, másrészt pedig a borászati termékekre vonatkozóan. Azt gondolom, a borászati termékeknél ez a jövedéki adódóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló törvénynek köszönhető, hiszen ott elég szigorú módon van követve a borászati termék. Ebben a törvényben az első fejezet valóban a tárgyi hatályát a borra vetíti ki csak, ám beljebb nézve a 83-86. §-okban a szőlő is nevesítve van, és ugyanolyan, közel ugyanolyan bizonylatolási és ellenőrzési szinten van. Hallottuk is, az FM el is mondta, de szeretném hangsúlyozni, hogy mi úgy gondoljuk, hogy ha már a bor ki tudott kerülni úgymond ez alól az EKÁER rendelet alól a szigorú számadása, illetve ellenőrzése miatt, úgy gondoljuk, hogy a szőlő hasonlóképpen van ellenőrizve, és nemcsak a jövedéki adóról szóló törvény, hanem a 2004-es bortörvényben is, amelynek a 127. rendelete a szőlészeti-borászati adatszolgáltatásról szól, ott szüreti jelentést kell adjunk, ott meg kell adjuk a saját szőlőre, esetleg a felvásárolt szőlőre vonatkozó adatokat is, de a 27/2011-es VM rendeletben, a borászati termékek egységes bizonylatolásáról szóló rendeletben BKO van előírva a szőlő szállításához, illetve ott is a vásárolt szőlőket, a saját szőlőket a pincekönyvbe be kell vezetni, időrendben, méghozzá azon a munkahéten vagy a következő munkahét első munkanapján.

Mi úgy gondoljuk, hogy ezzel az ellenőrzéssel és ezzel a bizonylatolással megvalósítható az, ami amúgy az EKÁER célja, hogy a hiányzó kereskedőket, illetve az áfát is lehessen követni, és mi azt reméljük, illetve ha tudjuk, akkor javasoljuk, hogy ugyanazon a logikán, amin a bor kikerült a teljes EKÁER alól, ugyanúgy átgondolásra javasoljuk, hogy a szőlő is kerüljön ki, hiszen ugyanabban a rendszerben működik, és ugyanazzal a bizonylatolási rendszerrel. Ha a bor ki tudott kerülni, akkor mi azt gondoljuk, hogy a szőlő is ki tud kerülni. Most azt nem ecsetelném, hogy milyen nehézségeket okoz a szőlőterületen lemérni egyéb okoknál fogva, hogy mekkora a súly, 10 százalékos eltéréssel, az ár akkor fog változni, amikor beszállították, és akkor mondják meg, hogy mennyit fognak fizetni a szőlőért, mert akkor tudják megmondani az egészségi állapotát, és ahhoz rendelik a szőlőárakat, tehát sok mindenben olyan sok kérdés merül fel, ami, azt gondolom, nagyon

megnehezítené a dolgot, és amikor egyéni mentességet lehet kérni, akkor azt arra vonatkozóan úgy lehet megtenni, hogy a mindennapi gazdasági tevékenységet nagyban hátráltató lehet ez, maga ennek a rendszernek a végrehajtása és kitöltése. Én azt gondolom, hogy ez bőven eléri ezt a szintet a szőlőtermelőknél is.

A legfőbb elképzelésünk és javaslatunk tehát az lenne, hogy ugyanazon a logikán, amin a bor kikerült, a szőlő is kerüljön ki. Erről, ahogy hallottam, már voltak tárgyalások, de azért mégiscsak el szeretnénk mondani. Tulajdonképpen az lenne a cél, hogy a 4. § (2) bekezdésébe bekerüljünk a szőlővel is mint kivételezett termék.

Nagyon szépen köszönöm. Én egy kicsit megijedtem, meg kell mondjam, a rendszer működtetését illetően, hogyha így látjuk, hogy hogyan is működik, ezért aztán még inkább megerősödött bennem az, hogy az lenne a teljes megoldás, hogyha a bor szintjére kerülne a szőlő is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én még egy termékkört, vagyis a borászati melléktermékek körét szeretném megkérdezni. Lehet, hogy elsiklottam fölötte, egy helyen hallottam megemlíteni a mustot, az még alaptermék, nem melléktermék, de a törköly és a borseprő szállítmányozása milyen rendben zajlik? Itt van egy melléktermék-feldolgozó kapacitással rendelkező kunfehértói üzem, mindenki elkezdte odahordani a törkölyt és a borseprőt, most akkor az bornak számít, tehát mentes, vagy törköly, ami akkor még szőlő, a szőlő meg a jelen szabályozás szerint nem mentes, de talán, ha jól értettem, a kockázatos termék fogalmi köréből esetleg kijön. Ilyen kérdéseket feszegetnék.

Illetve most itt a pálinkás oldalról is nézném, és ez most gyümölcsstermelés, tehát az tisztázódott, hogy őstermelő saját termékét saját járművel szállítva, bizonyos feltételeket még teljesítve nem EKÁER-kötelezett, ugyanakkor mi van egy pálinkafőzdesnek a saját termésű gyümölcsével? Ott milyen szállítójármű, milyen súly? Itt látta egy 25 mázsás, 2500 kilogrammos, ha jól emlékszem, 25 mázsás súlyhatárt, de rengeteg adatot kaptunk, először is azt szeretném mondani, tehát amit Kiss István említett, igen, most jól ránk lett öntve az egész rendszer, és tartok tőle, és ajánlom is mindenkinek, és legyenek szívesek, ezt hirdessék, hogy a Mezőgazdasági bizottság honlapján, a parlament Mezőgazdasági bizottságának a honlapján majd el tudjuk olvasni a szó szerinti jegyzőkönyvet, az öt-tíz napon belül általában felvitelre kerül. Én sokszor alkalmazom ezt, mert annyi információ volt, hogy utána, csak még egyszer elolvasva tudom az előadók egy-egy fontos paraméterét újraértelmezni, hogy az mit is jelentett. Elnézést ezért a kitérőért, csak például egy ilyen esetben maga a főzdes már egy vállalkozási tevékenység, mert vagy bérfőző, vagy pedig egy kereskedelmi főzdeje van, de saját tulajdonú ültetvénye lehet. Bonyolíthatjuk azzal, hogy lehet, hogy be van jelentkezve egyébként őstermelőnek a másik lábon, és ott áll, hogy egy ilyen beszállításnál hogyan jár el helyesen – ha szabad így fogalmaznom.

Visszatérve a szőlőkérdéshez: ha jól érzékelem, jelenleg a kormányzat szándéka a kockázatos termékek köréből való kivétel, de nem tovább, tehát nem lép tovább a mentességi körre ez a javaslat, és ha jól értettem, akkor az MSZBSZ részéről Kiss István szerint talán még ez is megtehető lenne, hiszen ők úgy látják, hogy olyan szigorú kötelezettségi körben van már eleve a szőlő is – és ez egy kivételezett gyümölcs a sok gyümölcs közül, tehát én elfogadom, hogy nem lehet minden gyümölcsre kiterjeszteni –, hiszen a gyümölcsökre

általában nincs ilyen szigorú jogszabályi környezet, mint a szőlőre. Tehát egyáltalán az egész hegyközségi rendszer, hegybírói rendszer, aztán a szállítmányozáshoz kapcsolt borkísérő okmány és mindenféle papír, az már eddig is egy elég korlátozott jogszabálykerülésre adott lehetőséget – most nem tudom, hogy fogalmazzam meg, de talán ez a helyes kifejezés –, és kérdés, hogy ezt valóban lehet-e még fokozni egy EKÁER rendszerbe való besorolással, mármint azt, hogy a jogszabálykerülést még minimálisabb szintre csökkentjük. Persze itt izgalmas lenne egy olyan kérdés is, hogy vajon van-e arra nézve értékelhető statisztikai adat, hogy még az EKÁER megjelenése előtt milyen mértékű volt esetleges ellenőrzések során a szőlő szabálytalan szállítmányozásában, hogy valami ott nem volt rendben, miközben már jó néhány papírral most is rendelkezni kell a szőlő szállítmányozásánál. Ez talán erősítené azt a kérdést, hogy tényleg ennyire kockázatos-e ez a termék, vagy pedig már az EKÁER rendszer előtti életben is egy nagyon szigorúan szabályozott termékkör volt, és nem volt jellemző vele a jogszabálykerülés. Itt lehetne talán ezen a mezsgyén még logikázni és érvelni.

Kérdezem, hogy van-e további kérdés, észrevétel a jelenlévők részéről, mert ha nincs, akkor visszaadom a szót a minisztérium, illetve a NAV illetékesének. *(Senki nem jelentkezik.)* Ha nincs, akkor ezekre a felvetésekre esetleg ha reagálnának!

MIHICS HENRIK pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség): Akkor megpróbálok sorban menni a kérdéseken, amelyeket felírtam. Az első, hogy – ahogy említésre került – a must gyakorlatilag nem kockázatos termék. Ez nem azt jelenti, hogy nem kell bejelenteni, tehát be kell jelenteni, csak nem a kockázatos termékek között szerepel. És ami még nagyon lényeges, hogy a nem kockázatos terméknél az értékadatot nem kell megadni a rendszerben, tehát anélkül is lehet egy ilyen számot rögzíteni.

Hogy nehéz vagy sem a bejelentés? Igazából a fuvarozásnak a fő adatait kell hozzá rögzíteni, tehát azt az adózót, aki feladja a terméket, azt, aki várja, akinek a részére értékesítették azt, ha belföld-belföld, akkor értelemszerűen ez a két szereplő, aki azért valamilyen kapcsolatban áll egymással. A másik része pedig a felrakodás címe, a kirakodás címe és maga a termék, hogy mit visznek, illetve a gépjármű rendszáma kell még, amellyel szállítják. Ezekkel az adatokkal lehet egy-egy ilyen számot generálni. Hogy ez adott esetben nehéz vagy sem? Nem kockázatos termék 2,5 tonna és 5 millió forintot meghaladó szállítmányegység esetében értendő, tehát ha ezt meghaladja a szállítmány, akkor van bejelentési kötelezettség. Kisebb szőlőgazdaságból vagy bárhol, ahol ezeket szállítják, megmondom őszintén, nem tudom, hogy mekkora járművekkel szokták ezt elszállítani, viszont ezt el kell hogy érje, hogy egyáltalán bejelentési kötelezettség legyen, ha a szőlő esetlegesen kikerül a kockázatos termékek köréből.

A törköly és a borseprő kérdése is felmerült a melléktermékek vonatkozásában. Megmondom őszintén, itt a jövedéki törvény rendelkezéseire hagyatkoznék, azaz a bor meghatározására, hogy ami belefér a bor meghatározásába, az mentes, ami nem fér bele a bor meghatározásába, az pedig bejelentésköteles, igazából ez lenne az irányadó.

A pálinkafőzde saját terméket szállít-e vagy sem? Amikor egy pálinkafőzdenek mondjuk aki a főzde tulajdonosa és mint vállalkozó esetleg saját tevékenysége keretében mondjuk egy ilyen ültetvénnel rendelkezik, és

onnan beszállít, ott gyakorlatilag a saját termékét viszi a saját telephelyére, saját ültetvényről saját telephelyre történik a szállítás, és...

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): Bocsánat, csak akkor, hogyha nem őstermelőként termeli meg, ugye?

MIHICS HENRIK pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség): Az EKÁER-kötelezettségek akkor merülnek fel, hogyha... *(Közbeszólások.)* valamely tevékenységük felmerül, tehát kell hozzá egy első belföldi értékesítés.

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): Ha őstermelőként termelem meg, és utána beviszem a kereskedelmi főzdeembe, el kell hogy adjam magamnak, hogy a NÉBIH-nél a nyomon követés mehessen, mert maga a főzde már egyéni vállalkozóként működik. *(Közbeszólások.)*

MIHICS HENRIK pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség): Igen, az lett volna a következő kérdés, hogy esetlegesen alanyi mentes vagy... *(Közbeszólások.)*

ELNÖK: No tehát, azt kérném szépen, hogy először hallgassuk meg a százados urat, aztán ha felmerülnek kérdések, akkor visszakerdezzük, mert így nem tudjuk gyorsírással rögzíteni az elhangzottakat, és utána végképp nem tudjuk majd visszaolvasni *(Derűtség.)*, hogy melyik kérdésre milyen válasz hangzott el. A százados úré tehát a szó.

MIHICS HENRIK pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség): Tehát a pálinkafőzdeben a saját termékét, ha nem valósul meg az első belföldi általános forgalmi adóköteles értékesítés, tehát ez a lényeges, amikor ez nem valósul meg, akkor gyakorlatilag nem keletkezik bejelentési kötelezettség, mert egyértelműen nevesíti az NGM rendelet, az 5/2015-ös, hogy csak ebben az esetben kell bejelentést tenni, és az ahhoz kapcsolódó közúti fuvarozás kapcsán.

A szőlővel kapcsolatban merült-e fel esetleg kockázat? Itt nemcsak a borászati célra termelt szőlőről beszélünk, hanem az étkezési szőlőnek a beszállításáról is, tehát áruházláncok részéről bárhova történhetnek beszállítások, és ennek a nem kockázatos tétele azt eredményezné, hogy ezek az értékhatárok, súlyhatárok feljebb tolnának, nem kellene értékadatot megadni, úgymond ezzel nyílna a kapu afelé is, hogy mondjuk a Közösségből vagy az Unióból olyan szőlőtermék kerüljön be, amellyel kapcsolatban nem biztos hogy megfizették az adóterheket, így kvázi versenyképesebbé tudna válni a belföldön megtermelt szőlőkkel szemben. Itt ezt a kockázatot kell mérlegelni.

Elhangzott, hogy a 4. § (2) bekezdésébe kerüljön bele esetleg a szőlő. A 4. § (2) bekezdés kifejezetten teljes mértékben mentesíti az EKÁER-bejelentés alól a termékeket, tehát a kettő elkülönülten kezelendő, itt a szabályozási oldalról is lesz megerősítés, gondolom. Ha a 4. §(2) bekezdésébe kerül, akkor abszolút nem kell bejelentést tenni, ha pedig ettől eltérően csak nem kockázatos terméké válik, akkor még lesz szükség bejelentésre, csak egy picivel könnyítve, hiszen nagyobb a mennyiség és az értékhatár, és nem kell hozzá az értékét megadni. Fura a helyzet, mert tudni kell az értékét, de nem kell megadni.

Remélem, hogy mindenre válaszoltam, ha valami kimaradt, akkor, kérem, jelezzék.

ELNÖK: Az az apróság, hogy a mellékterméknél a törköly most szőlő-e esetleg, a seprő, az meg bor-e esetleg, én nem tudom. (*Pécseliné Vrabcz Ágnes: Nem.*) Nem bor. Tehát akkor az vonatkozik rá, mint a szőlőre a szabályok szerint, a törkölyre is és a borseprőre is.

Akkor most, hogyha van még további kérdés, szívesen meghallgatom – mert itt közben volt. (*Derültség. – Mihályi László: Megkaptuk a választ.*) Ja! (*Derültség.*)

DR. SÜMEGI ZSOMBOR szakmai igazgató (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Bocsánat, csak egy gyakorlati kérdés! Például a szőlő esetében a szőlőknek általában... (*Közbeszólások.*) Tehát valahonnan szállítják valahova, ha egy helyrajzi számot tüntetnek fel, akkor azt hogyan tudják mondjuk ott a helyszínen egy ellenőrzésnél ellenőrizni, hogy vajon valós adatot tüntetett-e fel, vagy 20 kilométeren belül van, s a többi? Ezek igazából ilyen gyakorlati kérdések.

MIHICS HENRIK pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség): A rendelet úgy szól, hogy ha nincs egy közterület megnevezése vagy egy közterület száma, bocsánat, házszám, amit a legtöbben ismernek a gyakorlatban, akkor ehelyett megadható helyrajzi szám vagy GPS-koordináta is, tehát a kettő gyakorlatilag egyenértékű, bármelyik megadható. A helyrajzi számot nem biztos hogy feltétlenül ott a helyszínen le fogják ellenőrizni, hogy igen, valóban az-e a helyrajzi szám, de mint említettem, utólag is ellenőrizhető maga a szállítási folyamat. Tehát ha valahol le kell majd követni, és azt mondja valaki, berögzít – hasamra ütök – egy helyrajzi számot, akkor utána azt elég nehezen lehet megmagyarázni, ha az ország túlsó végében lesz mondjuk. Nem biztos, hogy ez előfordul, de azért itt, azt gondolom, hogy ha szállítás van, és azért a legtöbb fuvarozó már GPS-szel jár, tehát van egy olyan koordinátaadat, amiből meg tudja nézni, hogy igen, honnan hová szállít, tehát ez a gyakorlati oldalról talán így fogható meg, én azt gondolom. Hogyha nem tudják a helyrajzi számot, vagy bizonytalanok, akkor inkább legyen mondjuk egy telefonból lekövetett hosszúsági és szélességi koordináta, az még mindig közelebb visz, mint egyébként a helyrajzi szám.

ELNÖK: Én még egy kicsit szintén erről a gyakorlati oldalról szeretném boncolgatni a kérdést, hogy hogyan járunk el helyesen – mindig ez a költői kérdésem. Őstermelők általánosan mentesültek a bejelentési kötelezettség alól, súlyhatártól függetlenül?

MIHICS HENRIK pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség): Igen.

ELNÖK: Igen volt a válasz, tehát igen, jó. Aki nem őstermelőként végzi a tevékenységet, most csak a szőlőről beszélek, tehát aki nem őstermelőként végzi a tevékenységet, ott az egyik olvasatban pedig az volt, hogy a szállító gépjármű fajtájától is függ, hogy bejelentésre kötelezett-e. Jól értettem-e én ezt? Mert azt mondták egyesek, hogy lassújárművel történő szállításkor már nincs ilyen bejelentési kötelezettség.

MIHICS HENRIK pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség): A gépjármű fogalmába beletartozik-e a lassújármű, ennek az értelmezési kérdése ez, mert a jogszabály gépjárművet nevesít. Itt szerintem a traktorral való szállításra gondolhatunk, és a traktor fogalmi meghatározása, én úgy tudom, nem tartozik bele a gépjárműbe, ezért gondolom.

ELNÖK: Pontosabban nekem ennél rafináltabb dolgot mondtak: hogy a fekete rendszámú traktorok beletartoznak, a piros rendszámúak meg nem. *(Közbeszólások: Ez így van!)* Így fordította le a parasztember.

MIHICS HENRIK pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség): Igen, mert attól függ, hogy minek van vizsgáztatva. A KRESZ fogalmában, illetve a KRESZ-jogszabályban, a KRESZ-ről szóló jogszabályban is megtalálható, hogy mi az, ami a gépjármű fogalmába belefér, és mi az, ami nem, tehát ebből lehetne talán kiindulni. Ami ott a fogalmi meghatározásba befér... Egyébként én úgy tudom, hogy a piros rendszámúak azok, amelyek lassújárműnek vannak levizsgáztatva, tehát kvázi azok kerülnek ki ebből a fogalmi körből.

ELNÖK: Jó. Erre kérek szépen majd egy tisztázó választ még ide a bizottsághoz eljuttatni, megismerve a gépjármű pontos fogalmi körét, amire most nem kérek azonnali választ, mert nem erre készültünk.

Ugyanakkor van még egy kör: hogyha az őstermelő megbíz fuvarozót a termékszállítással a szőlőtermő-területről a szőlőfeldolgozó-területre, ekkor mi a helyes magatartás? Aztán fokozhatom még, hogy fekete rendszámú vagy piros rendszámú traktorral viszi-e el azt a terméket.

MIHICS HENRIK pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség): Ugyancsak a rendeletre utalnék vissza, a 3. § (2) bekezdésre, hogy gyakorlatilag nem befolyásolja azt, hogy ki végzi, ki szállítja a termékeket, tehát ez irreleváns ebből a szempontból.

ELNÖK: Tehát a termelői státusz számít, az, hogy őstermelő, és ha megbízással végezteti a fuvaroztatást, akkor sincs bejelentési kötelezettség, mert az őstermelői státusz adta a mentességet.

MIHICS HENRIK pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség): Igen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

MIHICS HENRIK pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség): Még annyi kiegészítést tennék, hogy az őstermelői státuszban hogyha áfakörös őstermelőként áfával együtt értékesíti, megvalósítja az első áfás, forgalmiadó-köteles termékértékesítést, akkor nála viszont felmerülhet a bejelentési kötelezettség, tehát a kompenzációs felárra jogosult őstermelőknél merül fel az, hogy nincs általános forgalmi adóköteles termék értékesítése, tehát ebből kifolyólag esnek ki ebből a körből.

ELNÖK: Értem. Nagyon kevés áfakörös őstermelő van, de van ilyen valóban, nagyon kevés van, de akkor rájuk vonatkozik.

MIHICS HENRIK pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség): Igen. Van, aki alanyi mentes, van, aki kompenzációs felárra jogosult, vagy azzal együtt értékesíti, ez is választás, vagy pedig az áfakörös, az áfakörösbe tartozó áfás számlával fogja értékesíteni a termékét, tehát ott az első belföldi adóköteles termékértékesítés feltétele teljesül, ezért lesz ott bejelentésre kötelezett.

ELNÖK: Jó. Csak egy visszakérdezés a gyümölcsre: a gyümölcs eleve nem volt benne a kockázatos termékkörben. *(Közbeszólások: Benne van!)* A gyümölcsök úgy általánosságban... *(Közbeszólások: Benne vannak!)* Benne van? Aha!

MIHICS HENRIK pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség): Az előadásban is elhangzott...

ELNÖK: Akkor bocsánat!

MIHICS HENRIK pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség): ... a gyümölcs részéből, tehát azért is említettem, hogy azok a termékek kockázatos termékként jönnek ki, úgy emlékszem, 0701-től 0714-ig... *(Közbeszólások: 08-tól!)* ...08-tól.

ELNÖK: Akkor viszont, hogy ezt is tisztázzuk, leginkább magam előtt, de itt a nyilvánosság felé is beszélünk egy-egy ilyen bizottsági ülésen, a szándék csak a szőlő kockázatos termékkörből való kivonására vonatkozik most a jogalkotó részéről, a gyümölcsökre nem vonatkozik ilyen. Tehát a gyümölcsöknél a szigorú rendszer van, nem a 25 mázsás határ és értékben az 5 millió, hanem a még kisebb – már nem emlékszem, elnézést, ezért mondtam, hogy nagyon sok adatot kaptunk – szabály jelenleg is érvényes, és fenn is fog maradni a gyümölcsszállítás esetében.

MIHICS HENRIK pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség): Igen.

ELNÖK: Jó. Majd szeretnék esetleg összeállítani egy pro és kontra érvelést arra – itt most már csak a szőlőről beszélnek –, hogy mi a kockázata és az előnye, ha a szőlő mentesülne az EKÁER-bejelentés alól, és azt vessük össze, és utána akár szakértői, minisztériumi szinten, az érintett szervezetek képviselőivel szívesen kezdeményeznék egy ilyen tanácskozást, hogy lássuk a jogalkotó véleményét, hogy miért látja változatlanul, már nem a kockázatos termékek körében, ez már egy komolyabb előrelépés, ezt valljuk meg őszintén, de esetleg egyáltalán miért látja még mindig benntartott terméknek az EKÁER körében, mi az indoka, és utána az az indokrész, amelyet itt részben már dr. Kiss István felsorolt, a szőlőre vonatkozó eddigi szigorú szabályozás, ami az ellensúlyt képezi, ha jól értem, ebben a vitában. Mert ha jól értem, mostanában formálódik ez a rendelet, tehát nem sok időnk van, de egy ilyen konzultációt azért tartsunk még külön, egy ilyen szakmai beszélgetést! Erre majd megindítjuk itt az időpont-egyeztetést. Köszönöm.

Van-e további kérdés? (*Jelzésre:*) Igen, Tornai Tamás elnök úr, utána Gál Péter helyettes államtitkár úr.

TORNAI TAMÁS elnök (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Köszönöm, elnök úr. Nem kérdeznék, hanem észrevételt, illetve javaslatot szeretnék tenni. Egyrészt kérdezhetsz is, hogy volt néhány alkalom, amikor kerestük az illetékes minisztériumot különböző kérdésekkel, válaszokat nem nagyon kaptunk. Ami számunkra elsődlegesen fontos, hogy egyértelmű, pontos, világos tájékoztatást tudjunk adni a tagjainknak. Azt szeretnénk elérni, hogy ha megállítja a szőlőszállító személyt bármilyen hatóság, akkor ő pontosan tisztában lehessen azzal, hogy neki milyen szabályoknak kell megfelelnie. Erről mi szeretnénk tájékoztatni a tagjainkat pontos, világos információkkal minden egyes esetben, piros rendszám, fekete rendszám, bármi egyébéről. Ezt egyébként is szeretnénk megtenni, tehát azt gondolom, hogy fontos, hogy a szabályokat ismerjük, és azokat betarthatóvá tegyük, azok pedig akkor betarthatók, ha egyértelműen képzettek, és világos válaszaik, információik vannak azoknak a szereplőknek, akiknek ebben a folyamatban részt kell venniük, és lehetőség szerint azonos módon tudja a szabályokat maga a jogalany meg az azt alkalmazó hatósági személy is.

ELNÖK: Helyettes államtitkár úr, Gál Péter!

GÁL PÉTER helyettes államtitkár (Földművelésügyi Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Kiegészítve az eddig elhangzottakat összesen jelenleg mintegy 46 ezer hegyközségi tag van Magyarországon, és közülük aki szőlőt művel, azok száma 41 ezer. Az őstermelők száma mintegy 17,5 ezerre tehető ezek közül, tehát elég sok gazdasági szereplőt érint a jelenleg hatályos EKÁER-szabályozás a szőlőtermesztés vonatkozásában. Épp ezért tartom rendkívül fontosnak azt, amit az FM már kezdeményezett, mégpedig azt, hogy a kockázatos termékek közül minél hamarabb kerüljön ki a szőlő, hogy ez legkésőbb augusztus 1-jéig megtörténjen, és érdeklődni szeretnék az NGM képviselőinél, hogy látnak-e erre valós esélyt, illetve mikor számíthatunk a rendeletmódosítás hatálybalépésére. Köszönöm szépen.

DR. VADAS BEATRIX főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Ahogy említettem, a tervezet elkészült, meg is járta elvileg az FM-et is. Tekintettel arra, hogy ez egy olyan rendeletben van benne sajnálatos módon, amelyben más rendeletek is módosulnak, ezért más témában még zajlanak az egyeztetések, de reményeink szerint ez egy-két héten belül lezárul, és a rendelet megszülethet. Nyilván mindig akkor biztos egy rendelet, amikor aláírja a miniszter, de a tervezetben ez szerepel.

GÁL PÉTER helyettes államtitkár (Földművelésügyi Minisztérium): Köszönöm.

ELNÖK: Van-e további kérdés? (*Senki nem jelentkezik.*) Esetleg amit Tornai Tamás elnök úr felvetett, van-e ilyen? Én a NAK-nak a honlapján láttam ilyen olvasmányosabb formában az egész rendeletnek az értelmezését valamilyen egyszerűbb nyelvezettel, vagy nem tudom, hogy hogyan fejezzem ki, amit az alanyi szereplők is megértenek, mert ha jól értem, valami hasonló típusú tájékoztatást terveznének, hogy uraim, kedves gazdák, ezt kell tenni, s a

többi. Ebben esetleg egymásra tudnak-e itt találni a szereplők, hogy a Hegyközségek Nemzeti Tanácsnak eljuttatnának egy ilyen leírást, ha jól értem Tamást, az elnök urat.

TORNAI TAMÁS elnök (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Ha javasolhatom, azt szeretném, ha eljuthatnánk oda, hogy elüljenek a HNT képviselői, meghívnanék más szakmai szervezetek képviselőit is, a jogalkotó képviselőit, a minisztérium képviselőit, és akkor ezeket a kérdéseket végigvennék, minden egyes kérdésre választ adnánk, és mi akként tudnánk tájékoztatni a tagjainkat, akikkel egyébként a HNT napi kapcsolatban van, akik telefonos segítséget kérnek, hogy ezeket egyértelműen tudjuk rögzíteni, és akkor a tájékoztatás részünkről is egyértelmű lenne. Ez nyilván nem a jog nyelve, hanem ez az a nyelvezet, amit egyébként ténylegesen az adóalany, aki a közúton szállítani fogja a szőlőjét, pontosan érti, és tudja, hogy szabályosan jár-e el, vagy sem.

DR. VADAS BEATRIX főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium): Esetleg megoldást jelenthetne, hogyha készülné egy általános tájékoztató anyag, nyilván lényeges kérdésekről, adott esetben a most felmerült kérdésekről, meg azok kapcsán, amelyekből nyilván a NAV-nál millió-egy és a minisztériumnál is rengeteg megkeresés volt, rengeteg válasz van már készen, ha úgy tetszik. Ebből készülné egy összeállítás, azt elküldenék, és hogyha ahhoz képest van esetleg kiegészítési javaslat, akkor abban egyeztetnénk szükség szerint. Ez megfelelő lenne?

TORNAI TAMÁS elnök (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Ez így tökéletes lenne, azt gondolom, kiinduló lépésként mindenképp, és akkor ez finomítható. Tehát szeretnénk csatlakozni a helyettes államtitkár úr kérdéséhez a HNT részéről is, azt gondolom, ez nagyon fontos.

ELNÖK: Igen. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, Márta!

WILLE-BAUMKAUF MÁRTA elnök (Vindependent): Köszönöm szépen a szót. Én a Vindependent családi termelők, birtokok elnöke vagyok, és azt szeretném kérni – nem kérdésem van, hanem egy kérésem –, hogy amikor megjelent az EKÁER-törvény, akkor öt napon belül naponta kaptunk különféle e-maileket, hogy melyik cég szervez tájékoztatót, és mennyiért erről az új rendeletről. Nem egészen látom be, hogy mint adófizetőnek miért kell nekem 15 vagy 30 ezer forintot fizetnem azért, hogy megértek egy új rendeletet. Az lenne tehát a felvetésem – de ez nemcsak ezzel a törvénnyel vagy rendelettel kapcsolatban van így, hanem nagyon sok mással is, amikor az EMCS-rendszer bevezetésre került, s a többi –, hogy nagyon ritkán van mondjuk például a NAV részéről egy olyan tájékoztató, ami nem kerül semmibe. Na most, én azt hiszem, hogy azt esetleg fel tudjuk ajánlani borvidékenként is, hogy mi a szakmaközi szervezeten keresztül megszervezzük, tehát adunk egy helyszínt, mert az világos, hogy egy minisztériumi szobában ezt mondjuk nem lehet megtartani, azt értem, csak azt sem látom be, hogy amikor van egy hatóság, amely azért közpénzből működik, akkor miért nem lehet ettől a hatóságtól ingyen valamiféle felvilágosítást kapniuk azoknak az adófizetőknak, akik szeretnék betartani azt

a szabályt, mert különben nem mennének el, ha nem érdekelné őket, hogyha feketén akarja az egészét csinálni, akkor nem megy el egy ilyenre.

Volt egy-két ilyen rendezvény az EKÁER-rel kapcsolatban, ami nem került semmibe, én az egyikre be is jelentkeztem, és visszakaptam, hogy olyan sokan jelentkeztek, hogy már nincs hely. Ez lenne tehát alapvetően a termelői oldalról és azoknak az adófizetőknek az oldaláról a kérésünk, hogy a saját hatóságunk ingyenesen tájékoztasson minket, hogy hogyan tudnánk az új szabályokat, rendeleteket, törvényeket betartani. Köszönjük szépen.

ELNÖK: Tessék!

MIHICS HENRIK pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség): Mivel megszólításra került a NAV is ebben a tekintetben, azt azért el lehet mondani, hogy azért nagyon sok előadást tartottam e témakörben. Nem egy olyan szabályról van szó, amely egy szűk kört érintene, tehát ebben valóban igaza van, hogy nagyon sok ember jelezte, hogy igen, szeretne eljönni, szeretne részt venni ezen a tájékoztatón, vannak fizikai kapacitási korlátok, de emellett valójában tényleg nagy volt ennek a tájékoztatása, nagyfokú volt az a kör, amelyet ebbe bevontak. Jelen pillanatban is úgy van egyébként, hogy ha valaki jelzi ezt a megyei vagy regionális igazgatóságok, főigazgatóságok felé, akkor kaphat ezzel kapcsolatban tájékoztatást, ez lehet akár egyéni is, de akár pedig szervezett keretekben is megtörténhet, hogyha kellő mennyiségű embert érint, tehát erre van lehetőség.

WILLE-BAUMKAUF MÁRTA elnök (Vindependent): Köszönjük szépen ezt a segítséget. Én arra gondolok, hogy mi azért vagyunk itt, mert mindent szeretnénk valahogy jobban csinálni a jövőben, tehát a különféle jövőbeli akciókra gondolnék, mert hogyha az ABC cég megszervezi, és oda ki tud menni egy NAV-munkatárs, és ez majd valamennyibe kerül az adófizetőnek, akkor nem tudom, hogy ezt miért ne lehetne – hosszú távra gondolok – egy szakmaközi szervezeten belül megszervezni, sőt a borvidékeken, mert én mondjuk Tokajban gazdálkodom, onnan jövök, ez nekem oda-vissza 500 kilométer, tehát nekünk például egy miskolci vagy egy debreceni nagyon jó lenne. Én tehát úgy gondolom, hogy ez nem olyan nagyon bonyolult, hogyha előre tudjuk, hogy egy illet meg szeretnénk szervezni, mert az, aki egy pénzes szemináriumon elő tudja adni a hatóság részéről, az valószínűleg elő tudja adni egy nem pénzes tájékoztató rendezvényen is. Köszönjük.

MIHICS HENRIK pénzügyőr százados (NAV Vám- és Pénzügyőrség): A rendezvényszervezéssel kapcsolatban úgy gondolom, hogy ha erre vannak konkrét helyek, akkor ilyen jellegű megkereséssel kell élni, hogy ezen a helyen kívánják. Ha erre lehetőség lesz, és ki tudnak menni a kollégák, akkor biztosan meg fogják tenni, szerintem készséggel fognak rendelkezésre állni. Az, hogy a hatóság nem tudja magát meghirdetni mint rendezvényt, szerintem természetes, tehát valószínűleg mindenki azt látja egyébként a médiában, hogy azok a rendezvények kerülnek inkább a reflektorfénybe, amelyekre van bizonyos anyagi forrás, illetve ezeket bizonyosan meg is hirdetik valahol, azért azt gondolom, hogy egy picit nagyobb figyelmet kapnak azok a rendezvények, amelyeket meghirdetnek itt-ott. Sajnos erre a hatóságnak nincs lehetősége, maximum ilyen megkeresés alapján tudunk esetleg elmenni egy ilyen rendezvényre. Köszönöm.

ELNÖK: Igen, már jogalkotóként, törvényhozóként is találkoztunk azzal, hogy egyszerűen piaci terméké vált a jogszabályok lefordítása. Vállalkozások, tanácsadó cégek, marketingcégek megpróbálják gyorsan értelmezni a törvényt, netán információkat szerezni, ezzel foglalkoznak, utánajárnak, és utána ezt a tudásukat közre akarják adni az érintett szereplőknek, azaz meghirdetnek ilyen rendezvényeket egy-egy bonyolultabb jogszabály esetében. Ez egy nyílt piaci helyzet, ezzel a jogalkotó, minisztérium, államigazgatási szerv nem nagyon tud mit kezdeni, nem tudja letiltani vagy bármit, és azt sem tudjuk, hogy mennyire hitelesek azok az információk, amelyek ott elhangoznak, mert semmi közünk – most így mondom összességében az államigazgatási rendszer egészét – nincs hozzá, az egyéneknek kell eldönteniük, hogy nekik megéri-e az a tájékoztatási díj, amit ott felkínálnak, és egyáltalán elhiszik-e mindazt, hogy az tényleg úgy van. Volt már olyan eset, amikor az ügyfél végül is nem helyesen értelmezte a jogszabályi rendszert, és arra hivatkozott, hogy márpedig egy ilyen tájékoztatáson őt így és így tájékoztatták erről, amiért ő külön fizetett, tehát nagyon kellemetlen, és utána hozzánk – hozzánk? –, az államigazgatáshoz, a képviselőkhöz jön panaszra, hogy ő mindent megtett annak érdekében, hogy megismerje a jogszabályt, még tanfolyamra is elment, aszerint tett, és az meg nem volt helyes, mert a NAV meg így értelmezte. Ezekkel mi nem tudunk mit kezdeni. Nyílt piaci szereplőkről van szó. Nagy körültekintést és óvatosságot javaslunk minden egyes magánszemélynek, termelőnek vagy gazdálkodónak.

(*Jelzésre:*) Igen, parancsoljon, Márta!

WILLE-BAUMKAUF MÁRTA elnök (Vindependent): Én most nem a nyílt piaci szereplőkre gondolok, hanem hogyha megnézzük ezeket a meghívókat, akkor ezt ebben az esetben például egy NAV-munkatárssal hirdetik meg, hogy majd ő el fogja ezt nekünk mondani. Tehát nem a Nagy Manci vagy a Kis Pista meséli el nekünk, hogy mit jelent ez a jogszabály, hanem pontosan ilyen szakemberekkel próbálják meg ezt a 30 ezer forintot az adófizetőkől kihúzni. Én tehát erre gondoltam.

Én azt is értem, hogy a NAV nem tud akárhol valamilyen rendezvényt szervezni, de hogyha mi esetleg megszervezzük, és időben szólunk, akkor nagyon köszönjük, hogy ez lehetséges lesz díjtalanul is.

ELNÖK: Rendszerben, magam is ilyenekhez szeretnék hozzájárulni ezzel a bizottsági üléssel, hogy csökkentjük a költségeket, és legyen érthető és nyilvános, Vinczai Sándoréknak, az MTI munkatársának és mindenkinek, hogy ott van a parlament nyílt honlapja, a megkereséseket egyszerűen odairányítjuk, tessék elolvasni, ott van benne – például.

Nem tudom, hogy van-e még további kérdés, kérdező. (*Senki nem jelentkezik.*) Amennyiben nincs, akkor megköszönöm ezt a konzultációt, és a második napirendi pontot is lezárom.

Egyebek

A harmadik napirendi pont az egyebek, ennek keretében két rövid témát hadd említsek meg! Az egyik a nem kormányzati meghívottaknak szól, tehát főleg az érdekképviseleti szervekre és azok küldötteire gondolok. Odaraktunk, azt hiszem, az asztalra egy benyújtott és a jövő héten várhatóan tárgyalásra kerülő törvénytervezetet a szülő- és bortermeléssel kapcsolatos

egyes törvények módosításáról. Kérem szépen az érintett érdekképviselőket, hogy amennyiben ehhez észrevételük, kiegészítésük, módosítási szándékuk lenne, azt legyenek szívesek minél hamarabb jelezni a titkárságunkon, mert ez a törvénytervezet várhatóan már jövő héten szerdán napirendre kerül – lehet, hogy másik napon, ötnapos lesz a jövő heti parlamenti ülés, nem tudjuk még biztosan, hogy melyik nap mi lesz napirendre véve, de ez várhatóan szerdán lesz a mostani tervek szerint, holnap lesz a Házbizottság ülése, az véglegesíti, nem részletezem, de hogy a jövő héten, az egészen biztos –, és ilyenkor nagyon felpörögnek az események, a tárgyalási nap után csak néhány, három napunk van, hogy egyáltalán módosító indítványt nyújtsunk be. Tehát itt a hétvégére össze kell állnia annak a gondolatnak, amelyben egyáltalán valamilyen szándékot szeretnénk, szeretnének a szakmai szervezetek, érdekképviselőket benyújtani vagy kezdeményezni, hogy azt vitassuk meg, hogy miért van ez így, jó-e ez így, s a többi, és megpróbáljuk a rendszeren keresztül vinni a benyújtó minisztériummal, illetőleg magukon a módosító indítványokon keresztül. Ezt tanulmányozásra adtam oda. Egyébként a parlament honlapján természetesen elektronikus formában is megtalálható ez az indítvány.

A másik a jövedéki törvény – úgymond – nagyléptékű módosítása. Ezt nem tartalmazzák az idej, azaz a most benyújtott és tárgyalás alatt lévő adótörvények, a jövedéki törvény koncepcionális változására irányuló előkészítés még mindig folyamatban van, és várhatóan és a tervek szerint továbbra is ősszel kerül a parlament elé, ahogy engem az NGM részéről tájékoztattak. Változatlanul inspirálok tehát az érintetteket, hogy a múltkori ülésünknek megfelelően amennyiben elvi, koncepcionális jellegű változtatási igényük lenne a tagjainknak, azt legyünk szívesek jelezni, hogy ezt a törvény előkészítői már esetleg bírálni tudják, értelmezni, befogadni tudják, s a többi, s a többi, s a többi. Én jeleztem, hogy nagyon szívesen ide is fogadjuk a javaslatokat, észrevételeket, és hogyha kell, akkor az NGM helyettes államtitkárságával, amely ezért a témakörért felelős, akár tárgyalási időpontot is le tudunk szervezni, hogy hol tartunk, mit szeretnénk, milyen vélekedés van a kistermelői, ezer hektó alatti termelői kör érdekeltségében, ebben már volt egy ilyen nagyon markáns, erre pozitív jelzést kaptunk, de bármi, ami a rendszer egészéhez tartozó vélekedés lenne, kérnénk szépen jelezni.

És akkor az egyebekben a harmadik téma az olasz importbor ügye. Kérem szépen a NAV képviselőit, illetve FM és az alá tartozó NÉBIH jelen lévő igazgatóhelyettesét, hogy erről legyenek szívesek egy tájékoztatást adni, hogy hol tartunk, mi a mozgás, mit látunk mind az érintettek, tehát az importőrök részéről, fehér-, vörösbor, növekszik, csökken, csillapodik, drágább, FM-borkategóriában jön, nem, most már OEM-kategóriában jön, s a többi, a HNT-nek van-e jelzése a szervezeti tagok részéről, nekem jelezgetik, hogy idegesek, ők úgy látják, hogy most már minden kamion olasz bort hoz be – én tudom, hogy ez túlzás, de érzékelnek egy beáramlást. És akkor – hogy Kiss István szavaival éljek: – mindjárt itt a szüret, tehát három hónap, és itt a szüret, hogyan készülünk az őszre, tehát van-e még eszköz a kezünkben, hogy a magyar gazdáknak védelmet adjunk ebben a helyzetben, hogy stabilizálni tudjuk, kiszámíthatóvá tudjuk tenni a termelésüket, van-e még eszköz, vagy azokkal az eszközökkel operálunk, amelyekkel eddig is, az elmúlt évben is, vagy esetleg még új eszköz is szóba kerülhet.

Nem tudom, helyettes államtitkár úr, megszólíthatlak ebben az ügyben? Aztán a NAV, a HNT, Barátossy Gábor úr következne, vagy aki úgy érzi, hogy van információja, és tudna bennünket tájékoztatni.

GÁL PÉTER helyettes államtitkár (Földművelésügyi Minisztérium): Köszönöm szépen a szót. Én azt gondolom, hogy ha úgy állunk neki ennek a kérdéskörnek, hogy közeleg a szüret, akkor ez egy jóval komplexebb terület, amelynek csak egy eleme az, hogy az importbor-helyzet jelenleg hogy áll.

Azt gondolom, hogy azzal, hogy a tavalyi év során a HNT állami elismerést kapott mint a szőlő-bor ágazatban működő szakmaközi szervezet, teljesen új jogosultságok és lehetőségek nyíltak meg az ágazat előtt, amelyeket a tavalyi évben már részben kihasznált a HNT, de az lenne a jó, hogyha ezt még nagyobb mértékben használná ki. Gondolok ez alatt például a szőlőfelvásárlási szerződésmintákra, az árprognózisra, illetve a termékbecslésre, ugyanis a szüretkor megjelenő problémák vagy problémának nevezett kérdéskör egy része információeloszlási hiányosságokra vezethető vissza. Ebben, azt gondolom, viszonylag könnyen előre tudunk lépni.

Egy másik jelentős terület pedig a beáramló importbor, amelyről, úgy tudom, az igazgatóhelyettes úr részletes statisztikákat fog majd nekünk rövidesen elmondani, úgyhogy én meg is adom a szót neki. Köszönöm.

ELNÖK: Igen, akkor megadom a szót Barátossy Gábor úrnak.

BARÁTOSSY GÁBOR igazgatóhelyettes (NÉBIH Borászati és Alkoholos Italok Igazgatóság): Kivetíteném, mert úgy talán jobban érthető. *(Megtörténik.)* Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Megjelentek! A felkészülésre elég rövid idő állt rendelkezésre, hiszen ma délben kaptuk meg az információt, hogy a mai ülésen az importbor kérdés is felmerül. Megpróbáltam statisztikát készíteni a jelenlegi helyzetről, hogy az aktuális állapotról mindenki kapjon egy kis tájékoztatást, részletes statisztikai jelentésre nem volt lehetőségünk.

A következő ábrán az látható, hogy a NÉBIH borászati igazgatósága a 127-es FMV-rendelet értelmében a Magyarországra továbbfeldolgozási, illetve kiszerezési célból érkező lédig borászati termékek mennyiségének pontos adataival rendelkezik, itt a kék oszlopok mutatják a 2013-as, havonként beérkezett borászati termékek mennyiségét, hangsúlyozom, hogy ebben a sűrítmények, a finomított mustsűrítmények és mustok is benne vannak, pirossal láthatóak a 2014-es adatok, itt egyértelműen látszik, hogy a 22/2012-es rendelet változtatása 2014 júniusában egy jelentős importvisszaesést eredményezett, illetve októberben növekedett minimálisan a beérkező sűrítmény hatására a Magyarországra érkező borok mennyisége. 2015 januárjától egy újabb emelkedés látható, itt a hatóság rendelkezésére álló 180 napos ellenőrzési időszaknak a kifutásából fakadóan egy jelentős mennyiségű import érkezett januárban Magyarországra.

A számok azt mutatják, hogy míg 2013-ban 551 ezer hektoliter borászati termék érkezett be, 1055 kérelmet nyújtottak be hozzánk, 2014-ben a visszaesés jelentős volt: 331 ezer hektoliter érkezett be, mögötte látható a harmadik oszlopban ebből az összes bor mennyisége, hogy mennyi volt a bor, a különbséget nyilván a sűrítmény és a must okozza. A 2015-ös első öt hónapra vonatkozóan a legfrissebb adatok azt mutatják, hogy 110 ezer

hektoliter érkezett be az országba, ebből 54 ezer hektoliter vár jelenleg kiadásra, az ellenőrzések folynak.

Amit fontos elmondani ezzel kapcsolatban még, az az, hogy a szín szerinti összetétele a behozott bormennyiségnek igen figyelemreméltó, hiszen 93 százalékban vörösbor-tétel érkezik be az OFJ kategóriában, és egyáltalán az is egy fontos tendencia, hogy 2015. év elejétől megélénkült az oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel rendelkező borászati termékek behozatala az országba. Itt látható, hogy 390 hektoliter vár jelenleg fehér OFJ-ből, 5200 hektoliter vörös OFJ-ből, ezenkívül 1400 hektoliter rozé vár kiadásra, és 46 ezer hektoliter földrajzi jelzés nélküli, amelynek a nagyobb része szintén vörösborokat tartalmaz. Ez nyilván az évjáratnak is köszönhető, hogy a tavalyi év nem kedvezett a vörösborkészítésnek, és ebből nagyobb hiány van a piacon.

A külföldi borok fokozott ellenőrzése révén csökkentettük, úgy gondolom, a hazánkba érkező borászati termékek élelmiszer-biztonsági kockázatát, itt látható, hogy jelentős számú ellenőrzés történt ezen a területen. Elmondható, hogy a nem megfelelő aránya viszonylag csekély, tehát a nagy tételben érkező borok esetében kifogásolás ritkán történik. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. HNT, NAV? *(Jelzésre:)* NAV, Moór Sándor, parancsoljon, főosztályvezető-helyettes úr!

MOÓR SÁNDOR főosztályvezető-helyettes (NAV Jövedéki Főosztály): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Csak röviden szeretnék hozzászólni a témához. Ugyan mi nem kaptunk jelzést, hogy az egyebek témakörben ez lesz a téma, de volt egy erős sejtésünk, és egy nagyon rövid statisztikával járulnék hozzá az előző adatokhoz. Emlékeztetnék egy tavalyi bizottsági ülésre, ahol már a 2011. évtől indítottuk ezeket a statisztikákat, amelyekből nagyon jól látszik a lédig olaszországi import adatok alakulása. Visszautalnék ezekre a számokra: 2011-ben 1 millió hektolitert meghaladó mennyiségek voltak, 2012-ben a 700 ezer hektolitert haladta meg ez a mennyiség, és nagyon egyeznek a statisztikáink, amelyek a jövedékiárumozgást ellenőrző rendszer adatai, amelyek percre pontosan jelzik egyébként a legálisan bejelentett forgalmat, megegyeznek a táblázatban szereplő adatokkal, tehát 2013-ban 520 ezer hektoliter, 2014-ben 374 ezer hektoliter és idén nekünk a június 1-jéig terjedő időszakban 109 ezer hektoliter mennyiségű bor behozataláról szólt ez a statisztika, itt az Olaszországból történő behozatalról van szó. Ez nagyjából 20 és 30 százalékos évenkénti csökkenést jelent a lédigbor-behozatalban. A tavalyi év viszonylatában, tehát 2013 és 2014 között 28 százalékkal csökkent ez a borbehozatal. Úgy néztük, hogy ha ez a dinamika, amit itt láttunk egyébként az évesen belül a havi bontásban, marad, akkor az idei évben is ha nem is 30 százalékkal, de olyan 20 százalékkal kevesebb olaszországi import lesz a tavalyi évhez képest, tehát ez a csökkenés kitart egy darabig. Valószínűleg lesz egy határ, ahol ez megáll, illetve az igények majd eldöntik.

Én is utalnék az ellenőrzésekre: tavaly nyár és október között zajlott egy országos akció, ezt nem folytattuk tovább, ugyanis az eredmények azt mutatták, hogy a korábbi híreszteléseket nem tudták igazolni, nem volt olyan mértékű feketekereskedelem, amiről a hírek szóltak, legalábbis nem tudtuk felderíteni, nem sikerült. Nagyon bízunk egyébként abban, hogy ez az EKÁER rendszer majd a hozzákapcsolódó technikai eszközök és a megemelt fizikai

közúti ellenőrzések kellő kockázatot jelentenek azoknál, akik tilosban járnak, és majd az eredmények tükrében, illetve az adatok alapján kívánunk majd fellépni, egyeztetve a NÉBIH-hel. Röviden ennyit szeretnék elmondani. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Esetleg a HNT?

TORNAI TAMÁS elnök (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Köszönjük szépen, elnök úr. Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Először néhány adatot osztanánk meg önökkel Sümegi Zsombor szakmai igazgató előadásában.

DR. SÜMEGI ZSOMBOR szakmai igazgató (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Egyébként én ennek örülök, mert most már egész jól látszik, hogy összefutnak az adatok, tehát mi is most eszközöltünk a HEGYIR rendszerben egy-két átalakítást, hogy jobban lássuk majd az importborokat.

Csak összesítő adatokat fogok mondani. Tavaly gyakorlatilag a szüret előtt 2,5 millió hektoliter volt készleten, a szüret durván 2,55 millió hektoliter volt, körülbelül ez a 110 ezer hektoliter import, amivel tudunk számolni, illetve tavaly, 2014. augusztus 1-jétől 2,2 millió hektoliterre került ki C típusú származási bizonyítvány. Nyilván nem tudjuk, hogy ebből mennyi került értékesítésre, tehát a nagyon becsült készlet, amit most tudunk mondani, hogy körülbelül 2,9 millió hektoliter bor lehet jelen pillanatban a hordókban, de, mondom, itt igazából a C típusú származási bizonyítványok miatt lehet, hogy ez kevesebb.

ELNÖK: Ez engem meglepett. Ez nagyon nagy számnak tűnik. Vagy tavalyelőtről felhalmozódott készletek vannak? A tavalyi termésünk volt ennyi, ha jól emlékszem, a '14-es, durván. Most nem nagyon értem, hogy hogyan kell értelmezni ezeket a készletszámokat.

DR. SÜMEGI ZSOMBOR szakmai igazgató (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Nyilván nem tudjuk, hogy a C típusúból, ami kiadásra került, mennyi van még a pincében.

ELNÖK: Ja!

DR. SÜMEGI ZSOMBOR szakmai igazgató (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Ezért mondtam, hogy nagyon becsült adatokat tudunk meghatározni, hogy a már kiadásra került C típusúakból mennyi került ki a forgalomba.

ELNÖK: Értem. Tehát az engedély kiadásra került, és azt már régen értékesíthették is – magyarul.

DR. SÜMEGI ZSOMBOR szakmai igazgató (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Így van, így van.

ELNÖK: Akkor ezzel az adattal most nem sokra megyünk, ezt valljuk be őszintén, tehát az, hogy 2,9 millió hektoliter lehetne készleten akár, lehetne, de az szinte lehetetlen, ebben szinte biztosak vagyunk.

TORNAI TAMÁS elnök (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Ha javasolhatom, akkor ezt az adatot tegyük zárójelbe. Egyébként azt gondolom, hogy tényleg nagyon fontos, hogy a korábbi óriási adatszórás helyett most tulajdonképpen láthatóan – anélkül, hogy összebeszéltünk volna – egyforma adatokról adhatunk számot, és ez szerintem rendkívül fontos dolog. Nyilván a HNT-nek dolga, hogy elősegítse a szőlő- és bortertermelők biztonságát, a termelés biztonsága rendkívül fontos. A termelés biztonságának nagyon fontos eleme, hogy milyen módon értékesítheti majd a szőlőjét a szőlőtermelő, hiszen azért az látszik, hogy szép számmal vannak fürtök a tőkéken, és reméljük, hogy az időjárás nem lesz kedvezőtlen, és jó minőségű meg elég bőséges termést fogunk tudni betakarítani. Hogy a biztonság mitől függ még? Szerintem nagymértékben függ attól, hogy vannak-e olyan információi a termelőknek, amelyekkel majd ezt az árat tudják igazítani, és vannak-e olyan együttműködési lehetőségei, amelyekben ezt érvényre is tudja juttatni. A HNT jelenleg dolgozik azon, hogy kidolgozza azokat a szerződésmintákat, hogy azokat a termelői együttműködések, értékesítési együttműködések elősegítse, amelyekkel ez majd működhet. Szeretnénk sokkal korábban kijönni az árprognózisunkkal, mint ahogy tavaly kijöttünk, bár az sem volt túl késő, de voltak, akik megelőztek bennünket, meglehetősen sokat torzítva a számokon, de ez a torzítás viszonylag rövid idegi tartott, mert látszott, hogy aztán a piac a helyére igazodott.

A másik, hogy viszonylag nagyszámú javaslatot tettünk, e bizottság előtt is megfordultak ezek a javaslatok, amelyek közül néhányat alkalmazásba is lehetett venni, és ezeknek az eredménye látszik. Én tehát azt gondolom, hogy azért arra érdemes készülni, hogy azokat az egyéb javaslatokat próbáljuk meg élesíteni, és bevetni akkor, amikor azokra ténylegesen szükség van. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Barátossy úrtól kérdezném az előbb kivetített anyaggal kapcsolatosan, illetve Moór Sándor úrtól is, mert egy jelentős pontra hívták fel a figyelmet: hogy tavaly az importbor mennyiségben visszaesés történt – ekkor lépett életbe az egyik olyan rendelkezés, amely a kiadmányozás, engedélyezés határidejét változtatta meg, és itt láttuk, hogy ekkor az utolsó öt hónapban egy viszonylag alacsony szintű importmennyiség érkezett. Aztán, ha jól érzékelem, januárban megjelent egy hirtelen forgalomba hozott mennyiség a most látható ábra alapján. Jól értelmezem-e én, hogy ez a januári hirtelen dömpingszerűség inkább az addig behozott, készletezett boroknak megjelenését jelentette? Egyrészt ez lenne a kérdésem.

A másik, hogy az idei évben az átlagos kiadmányozási, engedélyezési idő most mennyi? Hol tartunk? Mennyire tolerálja, tolja a jogszabályban megengedett határidőket az igazgatóság? És az a számunkra jónak tűnő adat, amelyet Moór Sándor itt ismertetett, hogy körülbelül 20 és talán fölötte lévő százalékkal is csökken évente a behozott importbor mennyisége, az vajon az idei évre is prognosztizálható-e annak függvényében, hogy a '14. év egy jelentős csökkenést mutat augusztus óta, és hogy még ahhoz képest is csökkenni fog-e, az egy izgalmas kérdés. Az látszik, hogy az év eleji zöld diagramok jóval kisebbek a két megelőző évnél, a májusi hónapig látott importdiagramok, kivéve a januárt, de az a felszabaduló engedélyezett mennyiségek miatt van valószínűleg.

Tehát jól értem-e a diagramot, a zöld ábrával kapcsolatban, mennyi az átlagos kiadmányozási idő most, és tartható-e ez a 20-25 százalékos évenkénti csökkentés esetleg már az idei évre is prognosztizálva?

BARÁTOSSY GÁBOR igazgatóhelyettes (NÉBIH Borászati és Alkoholos Italok Igazgatósága): Próbáltam az előadásban kihangsúlyozni, hogy ez a januári növekedés abból eredt, hogy a korábban behozott készletek lejárt határidejét figyelembe véve ekkor kerültek kiadásra. A jelenlegi határidő az ellenőrzések függvénye, azt kell mondjam, hogy az asztali borok esetében, ahol komplexebb ellenőrzést kell folytatnunk, ott ez közelít a 90 naphoz, viszont az OFJ-borok esetében, ahol a papírok, illetve a rendelkezésre álló adatok gyorsítják az ellenőrzésünket, gyorsabban kiadásra kerülnek a földrajzi jelzéssel ellátott termékek. Előre pedig messzemenő jóslatokba nem mernék bocsátkozni azzal kapcsolatban, hogy az év hátralévő részében hogyan fog alakulni az egész évre vonatkozó borimportnak a mennyisége.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Moór úr, igen, tessék!

MOÓR SÁNDOR főosztályvezető-helyettes (NAV Jövedéki Főosztálya): Lehet, hogy én is merész voltam a jóslattal. Azzal egészíteném ki az előbbi adatot, hogy idén a behozott bormennyiség a tavalyi év összes behozott mennyiségének a 29 százaléka, és arra utaltam, hogy ha követjük az előző évek havi behozatali dinamikáját, akkor fennállhat ez. De nyilván – igazodok az előttem szólóhoz – megjósolni ezt nem lehet, csak arra lehet következtetni, hogy körülbelül marad egy ilyen 20 százalékkal kevesebb mennyiség.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még egy apró kérdés: hogy ez a jogszabályi környezet nagyjából marad-e, stabilizálódik-e, így megyünk-e neki a szüretnek? Csak úgy általánosan kérdezem. A HNT mint felhatalmazott szerv a tagjaival kapcsolatot tartva érez-e nagyobb nyomást, rendeződött, mindenki igazodott hozzá? Kérdezni szeretném, hogy mi a vezetésnek a tapasztalata.

TORNAI TAMÁS elnök (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Tisztelt Elnök Úr! Azt gondolom, hogy igazodtak a termelők, tehát értik, hogy milyen szabályozás szerint kell működni. Azt gondolom, hogy félelmek azért vannak, termelői félelmek, tehát azért az az aggodalom megvan, ami abból adódik részben, hogy jó termés lesz, és akkor majd milyen módon tudja értékesíteni a termését a termelő, ez az aggodalom nyilvánvalóan megvan. Ez az aggodalom nyilván arra ösztönzi a tagokat, hogy szólaljanak meg, és keressék a megoldásokat. Én azt gondolom, hogy az tényleg fontos, hogy megoldásokat keressünk, tehát ne általában beszéljünk csak róla. Itt ténylegesen felsorolásra került egy csomó olyan lehetséges intézkedés, amivel aktívan lehet segíteni.

A másik, ami nagyon fontos, hogy zajlik egy szabályozás, egy jogszabályváltozás is. Ehhez a jogszabályváltozáshoz mi hozzájárultunk, hozzátettünk javaslatokat, a javaslataink jelentős része benne van a szabályozásban, és vannak olyan észrevételeink, javaslataink, amelyek nem kerültek be. Nyilván a most kézhez vett anyagot majd meg kell néznünk, tehát azt gondolom, hogy ez a korábban megismerthez nagyban fog majd hasonlítani. Tehát tulajdonképpen a gyakorlása zajlik ezeknek az intézményeknek, amelyek kialakultak – intézmények alatt nem szervezeteket,

hanem megoldási módokat értek –, ha ezeket sikerül jól és hasznosan végeznünk, akkor ez működni fog. Nem szabad elfelejteni, hogy azért nekünk a piacainkat folyamatosan építenünk kell, itt nyilván a marketing, a tudatos piacépítés egy nagyon fontos tényező. Nem tudom, hogy válaszoltam-e a kérdésre. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Van-e még olyan kérdés, amit az egyebekben szeretnénk megtárgyalni? *(Senki nem jelentkezik.)* Ha nincs, akkor az egyebeket is lezárom.

Az ülés berekesztése

Az ülést berekesztem. Köszönöm szépen mindenkinek, aki elfáradt a mai ülésre.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 10 perc)

Font Sándor
az albizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Molnár Emese